



Valstybinio audito ataskaita

VALSTYBĖS INVESTICIJOS Į MOKSLINIUS TYRIMUS IR EKSPERIMENTINĘ PLĖTRĄ SIEKIANT INOVACIJŲ AUGIMO

2017 m. balandžio 10 d. Nr. Nr. VA-P-50-1-7



Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

SANTRUMPOS IR SAVOKOS	3
SANTRAUKA	5
IŠVADOS	7
REKOMENDACIJOS	8
IŽANGA	9
AUDITO REZULTATAI	11
1. Slėniai užmiršti ir nevaldomi	11
1.1. Neišnaudojama slėnių infrastruktūra, nevykdoma stebėseną	11
1.2. Slėnių valdymo ir koordinavimo modelis neįdiegtas, kai kurie jų plėtros koordinavimo organai panaikinti ar atlieka ne visas priskirtas funkcijas	12
1.3. Verslas dar nesinaudoja atviros prieigos centrais kaip planuota	15
1.4. Mokslo ir technologijų parkai vykdo ne visas jiems numatytas funkcijas	17
2. Mokslo ir verslas nepakankamai bendradarbiauja skatindami inovacijas	18
2.1. Mokslo ir verslo bendradarbiavimą skatinančios priemonės nesukūrė planuotų rezultatų	18
2.2. Ne visi mokslo sukurti produktai ir išradimai kuria pridėtinę vertę	20
2.3. Nesukurtos palankios sąlygos mokslininkams ar tyrėjams vykdyti mokslinę veiklą verslo įmonėse	22
3. Valstybės priemonės kurti palankesnes verslo įsitraukimo į MTEP sąlygas nėra rezultatyvios ir efektyvios	24
3.1. Mažėja MTEP mokesčių lengvata pasinaudojančių verslo įmonių	24
3.2. Nenaudojama MTEP rezultatų identifikavimo ir administravimo sistema „E-mokslo vartai“	25
4. Valstybės planai MTEPI srityje	26
4.1. Skatinti rizikos kapitalo rinką	26
4.2. Įgyvendinti Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gaires	28
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	29
PRIEDAI	32

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

AMI – aukštojo mokslo institucija

APC – atviros prieigos centras

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija

EK – Europos komisija

ES – Europos Sąjunga

Gairės – Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairės

JTP – jungtinė tyrimų programa

LIC – Lietuvos inovacijų centras

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

MITA – Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra

MOSTA – Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras

MSI – mokslo ir studijų institucija

MTEP – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra

MTEPI strateginė taryba – Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginė taryba

MVĮ – maža ir vidutinė įmonė

Slėnis – integruotas mokslo, studijų ir verslo centras

ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija

ŪM – Ūkio ministerija

VMTI – Valstybinis mokslinių tyrimų institutas

Atviros prieigos centras¹ – atvirai prieinamų MTEP išteklių pagrindu funkcionuojantis organizacinis darinys (pvz.: įrangos komplektas, laboratorija, laboratorijų tinklas, mokslo ir studijų institucijos tyrimų centras ir t. t.), teikiantis paslaugas, reikalingas moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui atlikti.

Intelektinė nuosavybė² – nematerialioji nuosavybė, kuri yra žmogaus dvasinės kūrybos bei protinio darbo rezultatas, proto (intelektu, mąstymo, minties) produktas, saugomas įstatymo kaip ir bet kuri kita nuosavybės forma.

Inovacijos³ – tai sėkmingas naujų technologijų, idėjų ir metodų komercinis pritaikymas, pateikiant rinkai naujus arba tobulinant jau egzistuojančius produktus ir procesus (Europos Komisija).

¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-06-08 įsakymu Nr. V-852 patvirtintas Atviros prieigos centro valdymo reglamentas (2011-11-10 Nr. V-2117 redakcija), 2 p.

² Prieiga per internetą: <http://intelektinenuosavybe.lt/> [žiūrėta 2016-12-30].

³ Prieiga per internetą: <http://www.verslas.in/kas-yra-inovacija/> [žiūrėta 2017-03-27].

Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra⁴ – sisteminga kūrybinė gamtos, žmonijos, kultūros ir visuomenės pažinimo veikla ir jos rezultatų panaudojimas.

Mokslinių tyrimų komercializavimas⁵ – naujos idėjos vystymo procesas ir / ar mokslinių tyrimų pavertimas komerciniais produktais ar paslaugomis bei jų įvedimas į rinką.

Mokslininkas⁶ – tyrėjas, turintis mokslo daktaro laipsnį.

Tyrėjas⁷ – aukštąjį išsilavinimą turintis asmuo, plėtojantis pažinimą, konceptualizuojantis ar kuriantis naujus produktus, procesus, metodus ir sistemas arba vadovaujantis mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektams.

Patentas⁸ – išradimų teisinės apsaugos forma, kurį išduoda Valstybinis patentų biuras Patentų įstatymo nustatyta tvarka.

Rizikos kapitalas⁹ – alternatyvus verslo finansavimo šaltinis investicijų į nuosavą įmonių kapitalą forma. Tokios investicijos paprastai atliekamos į novatoriškas įmones, pasižyminčias didelio augimo ir plėtros galimybėmis.

Slėnis¹⁰ – mokslinių tyrimų, studijų ir imlaus žinioms verslo potencialas (subjektų visuma), paprastai sutelktas vienoje teritorijoje, turintis bendrą ar susijusią infrastruktūrą ir kryptingai prisidedantis prie žinių visuomenės ir žinių ekonomikos kūrimo ir Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimo.

Sumani specializacija¹¹ – valstybės paramos moksliniams tyrimams ir inovacijoms strategija, kurią kurdamą Lietuva kaip ir kitos Europos Sąjungos šalys nustatė savo mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros (MTEP) ir inovacijų prioritetus, atsižvelgdama į turimus ar galimus konkurencinius pranašumus.

⁴ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242 (2016-06-29 Nr. XII-2534 redakcija), 4 str. 15 d.

⁵ Prieiga per internetą: http://leidykla.vgtu.lt/conferences/CIBME_2011/pdf/2011-zemlickiene.pdf [žiūrėta 2016-12-16].

⁶ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242 (2016-06-29 Nr. XII-2534 redakcija), 4 str. 16 d.

⁷ Ten pat, 4 str. 28 d.

⁸ Lietuvos Respublikos patentų įstatymas, 1994-01-18 Nr. I-372 (2010-12-23 Nr. XI-1261 redakcija), 3 str.

⁹ Prieiga per internetą: <http://invega.lt/lt/rizikos-kapitalo-investicijos/> [žiūrėta 2016-12-30].

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-21 nutarimu Nr. 321 patvirtinta Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija (2014-04-01 Nr. 308 redakcija), 5.11 p.

¹¹ Prieiga per internetą: <http://sumani2020.lt/apie-sumania-speciaizacija/apie> [žiūrėta 2016-12-16].

SANTRAUKA

Siekiant kurti konkurencingą ekonomiką ir šalies gerovę, svarbu skatinti technologines ir socialines inovacijas, kurios lemia pažangą, kuria naujas darbo vietas, padeda pritraukti privačias šalis ir užsienio investicijas ir prisideda prie šalies ūkio plėtros tvarumo. Todėl Lietuva ypatingą dėmesį skiria mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimui kuriant ir diegiant inovacijas. Tai daro mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (MTEP) skatinančiomis priemonėmis.

Išlaidos MTEP Lietuvoje audituojamu laikotarpiu kasmet augo, tačiau 2015 m. vis tiek nesiekė ES vidurkio (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Išlaidos MTEP, proc. nuo BVP			
	2015 m.	ES vidurkis	2020 m. siekis
Bendrosios išlaidos MTEP	1,04	2	n. d.
Viešosios išlaidos MTEP	0,76	n. d.	0,9 (anksčiau buvo 1,9)
Verslo išlaidos MTEP	0,28	1,3	0,9

Šaltinis – Statistikos departamentas ir 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa¹²

Labiausiai Lietuva atsilieka pagal verslo išlaidas MTEP. Tai, vertindamos Lietuvos pažangą, pabrėžia Europos komisija, EBPO ir kt. 2012–2015 m. MTEP išlaidos (kurias sudaro užsienio, valdžios, verslo, aukštojo mokslo sektoriaus ir nepelno institucijų lėšos) buvo 1 395 mln. Eur, tačiau Europos inovacijų švieslentėje Lietuva 2016 m. užėmė tik 24 vietą iš 28 šalių. Pasaulio konkurencingumo indekse 2016 m. Lietuva yra 35 iš 138 šalių. Pagal to paties indekso inovacijų ir verslo išmanumo subindeksą Lietuva nusileido 6 pakopomis žemyn (2015 m. – 37) ir užėmė 43 vietą.

Audito tikslas – įvertinti, ar valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą siekiant inovacijų augimo yra rezultatyvios.

Audito metu analizavome:

- slėnių valdymą ir koordinavimą;
- slėnių programų rezultatyvumą;
- mokslo ir verslo bendradarbiavimą skatinančių priemonių rezultatyvumą;
- valstybės planus, siekiant užtikrinti investicijų į MTEP didesnę poveikį.

Audituojamas laikotarpis 2012–2015 m.

Siekdami išsamaus ir pagrįsto vertinimo rinkome informaciją iš MTEP politiką formuojančių ministerijų (ŠMM ir ŪM), slėniuose veikiančių subjektų (universitetų, slėnių asociacijų, APC, MTP), MOSTA, MITA, LIC ir verslo atstovų. Audito metu analizuoti dokumentai, teisės aktai, subjektams siūsti klausimynai, bendrauta tiesiogiai ir atlikta šimto įmonių telefoninė apklausa.

Nustatėme, kad investicijos į MTEPI neužtikrino, kad visi planuoti rezultatai būtų pasiekti.

Į mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimo įrankius – slėnius ir jų infrastruktūros sukūrimą – buvo investuota apie 298,7 mln. Eur. Tai Lietuvoje precedento neturintis investicinis projektas studijų ir mokslo srityje. Jo rezultatai ir jį įgyvendinant išmoktos pamokos svarbios mokslo ir studijų valstybės politikai formuoti. Tačiau Švietimo ir mokslo ministerija, atsakinga už slėnių programų koordinavimą, neapibendrino projektų rezultatų ir nepateikė jų visuomenei.

¹² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482.

Vykdamas slėnių programos didžiausias dėmesys skirtas infrastruktūros atnaujinimui. Ji buvo kuriama kaip priemonė užtikrinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, plėtoti inovacijas, pritraukti privačias investicijas iš Lietuvos ir užsienio. Buvo išskirti ambicingi slėnių programų tikslai ir nustatyti siektini rodikliai, bet apie jų pasiekimą informacijos nepateikė nei slėnių asociacijos, nei Švietimo ir mokslo ministerija. Slėnių programos dar galioja, bet nėra slėnių valdymą ir koordinavimą turėjusių užtikrinti organų: Slėnių priežiūros tarybos, Slėnių stebėsenos grupės, o slėnių asociacijos vykdo ne visas joms priskirtas funkcijas. Atviros prieigos principu veikiančių laboratorijų įranga verslas naudojami mažai. Vykdamas šalies ūkio subjektų užsakymus, tik 31 proc. darbų buvo atlikta atviros prieigos centruose. 13-os (iš 25) audituotų centrų vidutinė įrangos apkrova 2012–2015 m. buvo 44 proc. Švietimo ir mokslo ministerija atkreipė dėmesį, kad du didžiausi MTEP infrastruktūros projektai vėlavo ir buvo baigti tik 2016 m. kovą (Nacionalinis fizinių ir technologijos mokslų centras – 69 195 925,34 Eur ir Jungtinis Gyvybės mokslų centras – 41 075 805,95 Eur. Taigi audituojamu laikotarpiu jie veiklos dar nevykdė. Tikimasi, kad šių centrų veikla pagerins slėnių programų rezultatus.

Kadangi pradėtas kitas valstybinis veiklos auditas (kaip universitetai valdo, naudoja ir disponuoja valstybės ilgalaikiu turtu), šio audito metu vertinome tik tai, kaip panaudojama įranga, įsigyta vykdamas slėnių programas.

Auditas parodė, kad slėniuose įsteigtų Mokslo ir technologijų parkų, turėjusių pritraukti ir remti verslo įmones, veikiančias MTEP srityje, taip pat komercinti mokslo ir studijų institucijų atliekamų mokslinių tyrimų rezultatus, pagrindinė veikla – patalpų nuoma.

Analizavome Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų vykdomas priemones, skirtas skatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Pasirinkome vertinti tas priemones ir veiklas, kurių nevertino valstybiniai auditoriai atlikdami auditus: „Švietimo ir mokslo ministerijos vykdomos programos „Studijų ir mokslo plėtra“ vertinimas“ ir „Lietuvos mokslo tarybos vykdomos programos „Šalies mokslo ir studijų sistemos plėtra“ vertinimas“¹³.

Audito metu nustatyta, kad, vykdamas priemones, buvo pasiekti ne visi planuoti rodikliai, todėl jie buvo tikslinami ir mažėjo. Priemonių poveikis, pasiekus šiuos sumažintus rodiklius, buvo kitoks, nei planuota. Pvz., „Inoklaster Lt+“ buvo planuota pritraukti 57 mln. Eur privačių investicijų, vėliau suma pakeista į 13,64 mln. Eur. Kai kurios 2007–2013 m. priemonės buvo nepaklausios ir nesulaukė daug paraiškų, tačiau 2014–2020 m. laikotarpiu panašios priemonės vėl suplanuotos. Nesiėmus veiksmų, kurie skatintų pasinaudoti priemonėmis, jos gali nesulaukti planuoto skaičiaus paraiškų, taigi ir siektino poveikio.

Kad mokslo ir verslo bendradarbiavimas neaktyvėja, rodo iš ūkio subjektų už MTEP užsakymų vykdymą gautų lėšų santykis su valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšomis MTEP ir meno veiklai plėtoti. Jis 2012–2014 m. mažėjo (2012 m. – 0,15, 2013 m. – 0,14, 2014 m. – 0,10).

Nustatėme, kad mokslininkai nėra suinteresuoti dirbti verslo įmonėse; mažėja įmonių, kurios naudojami MTEP mokesčių lengvata; sukurta sistema „E-mokslo vartai“ nepritraukė verslo užsakymų. Artimiausiu metu valstybė ketina įgyvendinti mokslo ir inovacijų politikos kaitos gaires¹⁴, siekdama pritraukti privačias investicijas į MTEP, yra numačiusi skatinti rizikos kapitalo sektoriaus plėtrą. Stebėsime, kaip bus įgyvendinamos šios naujos iniciatyvos.

Įvertinę surinktus įrodymus, pateikiame valstybinio audito išvadas ir rekomendacijas.

¹³ Valstybės kontrolės ataskaitos: 2016-10-26 Nr. VA-P-50-5-21 ir 2016-10-26 Nr. VA-P-50-6-22.

¹⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2016-09-27 nutarimu Nr. XII-2654.

IŠVADOS

1. Dėl netinkamo valdymo ir koordinavimo, neskyrus dėmesio technologijų perdavimo ir MTEP komercializavimo kompetencijų ugdymui, inovacijų skatinimo paslaugų plėtojimui, mokslo ir verslo bendradarbiavimas nebuvo užtikrintas, kaip planuota:
 - 1.1. Atviros prieigos centrų veikla nepritraukė verslo kaip planuota (audituotų centrų vidutinė apkrova 2012–2015 m. buvo 44 proc.; kai kuriais audituotais atviros prieigos centrais išorės vartotojai visiškai nesinaudojo; kai kurie 2013–2014 m. dirbo nuostolingai). Patvirtinus naują atviros prieigos reglamentą, nuo 2016 m. valdytojai (studijų ir mokslo institucijos) neturi atsiskaityti už konkrečius veiklos rodiklius. Neužtikrinus, kad šiais centrais naudotųsi verslo atstovai, įrangos ir pastatų išlaikymas taps našta valstybei. Atskaitomybės už veiklos rodiklius panaikinimas naujame Atviros prieigos reglamente neskatina centrų siekti geresnių rezultatų (1.3 poskyris).
 - 1.2. Mokslo ir technologijų parkai daugiausia užsiima patalpų nuoma, nors jiems priskirtos ir kitos funkcijos (pvz.: technologijų perdavimas, mokslinių tyrimų rezultatų komercializavimas). Taigi investicijos į juos gali neatsipirkti. Be to, neaišku, kokia dalis parkuose įsikūrusių įmonių yra vykdančios inovacinę veiklą, nes jokiame teisės akte nėra apibrėžta, kas yra vykdanči inovacinę veiklą įmonė (1.4 poskyris).
 - 1.3. Švietimo ir mokslo ministerija neužtikrina tinkamo slėnių programų koordinavimo ir tikslų įgyvendinimo. Slėnių stebėseną nevykdoma nuo 2013 m., kai buvo panaikinta Slėnių stebėsenos grupė. Ne visos už jų koordinavimą atsakingos asociacijos renka informaciją apie slėnių programų rodiklių įgyvendinimą; rengia asociacijos veiklos strategijas ir strateginius slėnių plėtros planus, jų metinės veiklos ataskaitos nėra teikiamos kitoms institucijoms, atsakingoms už slėnių plėtrą (pvz., Švietimo ir mokslo ministerijai). Taigi Švietimo ir mokslo ministerija, atsakinga už slėnių programų koordinavimą, neturi duomenų ir neatsiskaito už programose numatytų rodiklių įgyvendinimą (1.1 ir 1.2 poskyris).
2. Ne visos audituotos Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų priemonės, skirtos mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimui, buvo valdomos tinkamai:
 - 2.1. Dėl užtrukusio priemonių derinimo su Finansų ministerija (Švietimo ir mokslo ministerija nesutinka su Finansų ministerijos pozicija, kad mokslo ir studijų institucijos turi pakankamai lėšų, kad galėtų kaip ir verslo įmonės prisidėti prie MTEP veiklų finansavimo) neįgyvendinti planuoti Švietimo ir mokslo ministerijos priemonių tikslai: 2015 m. planuota 10 jungtinių mokslo ir verslo iniciatyvų, bet 2016 m. pabaigoje dar nebuvo kvietimų teikti paraišką (2.1 poskyris).
 - 2.2. Kai kurių Ūkio ministerijos priemonių pirminiai planuoti rezultatai nepasiekti, pvz., „Intelektas LT+“ planuota pritraukti 105 mln. Eur privačių investicijų, vėliau sumažinta iki 58 mln. Eur, o pritraukta 61 mln. Eur (2.1 poskyris).
 - 2.3. Švietimo ir mokslo ministerijos priemonė, skirta aukštos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimui įmonėse, nesulaukė susidomėjimo, tačiau ją planuojama tęsti ir 2014–2020 m. ES programavimo laikotarpiu nesiimant papildomų priemonių susidomėjimui skatinti. (2.1 poskyris).
3. Valstybės priemonės kurti palankesnes verslo įsitraukimo į MTEP sąlygas nėra tokios rezultatyvios ir efektyvios, kokios galėtų būti:

- 3.1. Dėl mokestinės rizikos ir neatsiperkančių administracinių kaštų verslo įmonės nėra linkusios naudotis MTEP mokesčio lengvata (3.1 poskyris).
- 3.2. Už 1,3 mln. Eur sukurta MTEP rezultatų identifikavimo ir administravimo sistema „E-mokslo vartai“ nepritraukė verslo (3.2 poskyris).
4. Neįgyvendintas Seimo nutarimo¹⁵ 2 straipsnis, pagal kurį Vyriausybė turėjo parengti Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių planą iki 2016-12-01 (4.2 poskyris).

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgę į Europos Sąjungos tarybos rekomendaciją racionalizuoti MTEP finansavimą ir struktūrą, rekomenduojame:

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai

1. Įvertinti slėnių plėtros programų įgyvendinimo rezultatus (taip pat planuotų rodiklių pasiekimą) ir atsiskaityti už jas (1.3 išvada).
2. Periodiškai vertinti MTEP infrastruktūros veikiančios atviros prieigos principu, naudojimosi apimtis (santykį) tarp vidaus ir išorės vartotojų. Taip būtų padėtas pagrindas atvirai inovacijų sistemai ir skatinamas efektyvesnis viešųjų išteklių naudojimas (1.1 išvada).
3. Pradėjus vykdyti Kompetencijos centrų bei inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimo priemonę, įvertinti, ar ji veiksminga ir sudaro prielaidas numatytiems rezultatams pasiekti ir tokiu būdu užtikrinti priežiūrą, kad lėšos būtų panaudotos rezultatyviai (1.2 išvada).

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

4. Siekiant, kad mokslo ir technologijų parkų veikla būtų efektyvi, stiprinti parkus orientuojant jų veiklą į rezultatus (1.2 išvada).
5. Nustatyti kriterijus įmonei, vykdančiai inovacinę veiklą, apibrėžti. Tai padėtų išvengti neaiškumų teikiant paramą ir skatinant inovacijas (1.2 išvada).
6. Įteisinti apibrėžimą, kas yra aukštosios technologijos. Tai užtikrintų vienodą aukštųjų technologijų sektorių traktavimą ir kryptingą jų plėtrą (2.3 išvada).
7. Skatinant verslą įdarbinti mokslininkus, įteisinti lengvatą, sumažinančią MTEP projektus vykdančių tyrėjų atlyginimams tenkančias socialinio draudimo įmokas (2.3 išvada).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

8. Parengti ir patvirtinti Seimo nutarimu¹⁶ patvirtintų Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių planą, jame numatyti inovacijų plėtros ir mokslo pažangos kryptingo koordinavimo, tyrimais ir įrodymais grįsto strateginio planavimo taikymo, inovacijų kūrimo ir diegimo viešajame ir verslo sektoriuose priemones. Vertinti plano įgyvendinimą (4 išvada).

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateikiamas 29 lape.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2016-09-27 nutarimas Nr. XII-2654 „Dėl Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių patvirtinimo“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Seimo 2016-09-27 nutarimas Nr. XII-2654.

IŽANGA

Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje „Europa 2020“¹⁷ vienas nurodytų prioritetų – žiniomis ir inovacijomis pagrįstas ūkio ir bei konkurencingesnio ūkio skatinimas. Siekiant užtikrinti, kad novatoriškos idėjos virstų prekėmis ir paslaugomis, skatinančiomis ekonominį augimą, siūloma sudaryti geresnes sąlygas moksliniams tyrimams ir inovacijoms.

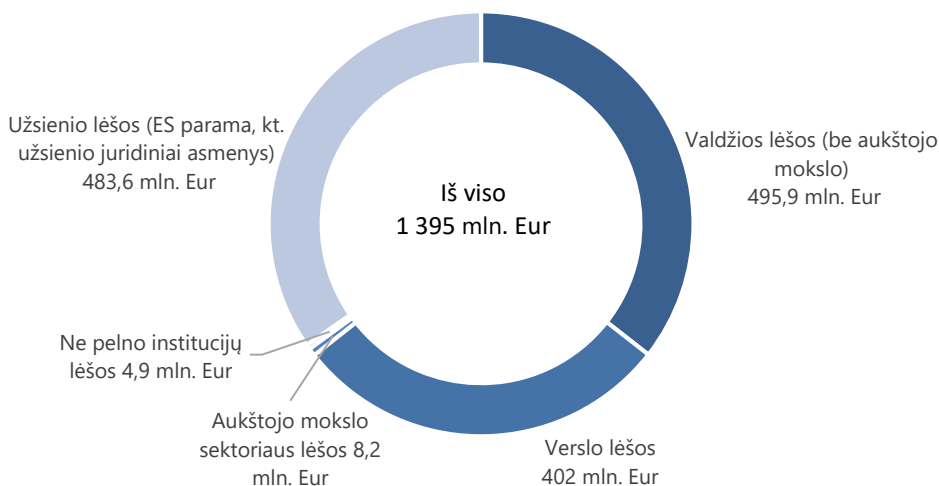
Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“¹⁸ skatinamas inovatyvumo plėtojimas ir palankios mokslo ir tyrimų aplinkos kūrimas. Numatyta, kad Lietuva pagal suminį inovatyvumo indeksą 2020 m. būtų 15-oje, o 2030 m. – ne žemesnėje negu 10-oje vietoje.

Svarbiausi šalies strateginiai dokumentai, atliepiantys minėtas „Lietuva 2030“ ir „Europa 2020“ nuostatas – Lietuvos inovacijų plėtros programa¹⁹ bei Valstybinė studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programa²⁰. Kitas svarbus valstybės paramos moksliniams tyrimams ir inovacijoms dokumentas – Prioritetinių MTEP ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir prioritetų įgyvendinimo programa²¹.

Pagrindinės MTEPI politikos formuotojos ir įgyvendintojos – Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijos. Švietimo ir mokslo ministerija atsakinga už MTEP, Ūkio ministerija – už inovacijų politikos formavimą. Abiejų vienas strateginių tikslų – šalies konkurencingumo didinimas.

Siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo, 2012–2015 m. MTEP skirta daugiau nei 1 mlrd. Eur). MTEP išlaidas sudarė užsienio, valdžios, verslo, aukštojo mokslo sektoriaus ir nepelno institucijų lėšos (žr. 1 pav.).

1 pav. Bendrosios išlaidos MTEP pagal sektorius ir finansavimo šaltinius 2012–2015 m. (mln. Eur)



Šaltinis – Statistikos departamentas

Didžiausią dalį lėšų MTEP veikloms sudarė valdžios ir užsienio lėšos (70 proc. visų skirtų lėšų). Pagrindinis užsienio lėšų šaltinis – ES struktūrinė parama, kuri ateityje mažės, o tai gali kelti MTEPI

¹⁷ Europos Komisijos 2010 m. komunikatas „Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija „Europa 2020“.

¹⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015.

¹⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-12-18 nutarimu Nr. 1281.

²⁰ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-05 nutarimu Nr. 1494.

²¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-04-30 nutarimu Nr. 411.

veiklos finansavimo tvarumo problemų. Mažesnę dalį – verslo lėšos (29 proc. visų išlaidų), nors tiek „Europa 2020“, tiek „Lietuva 2030“ pabrėžiama privataus sektoriaus investicijų svarba.

Siekiant sukurti palankią mokslo ir tyrimų aplinką, nuo 2008 m. pradėti kurti 5 slėniai. Įgyvendinant jų programas buvo siekta skatinti mokslą bendradarbiauti su verslu, kurti inovacijas ir didinti konkurencingumą, tačiau pasiekta tik dalis rezultatų.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus²² ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus²³. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito procedūros ir metodai aprašyti 1 priede.

²² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (2015-03-24 Nr. V-54 redakcija).

²³ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės“ ir 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai“ (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

AUDITO REZULTATAI

1. SLĖNIAI UŽMIRŠTI IR NEVALDOMI

Siekiant skatinti mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti su privačiu sektoriumi, plėtoti naujausias technologijas, vykdyti aukšto tarptautinio lygio MTEP darbus ir kitą veiklą, stiprinančią Lietuvos ūkio konkurencingumą, 2007 m. buvo patvirtinta Mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija²⁴. Jos uždaviniai įgyvendinami vykdam 5 slėnių plėtros programas („Saulėtekis“, „Santara“, „Santaka“, „Nemunas“ ir „Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai“), kurias koordinuoti įgaliota Švietimo ir mokslo ministerija. Programose numatyti tikslai: įkurti slėnių infrastruktūrą, kurioje būtų atliekami viešieji ir privatūs tyrimai, steigiamos žinioms imlios įmonės ir teikiamos žinioms imlios paslaugos; sukurti mokslinių rezultatų komercializavimo, technologijų perdavimo, mokslo, studijų ir verslo sąveikos aplinką; sudaryti sąlygas didinti Lietuvos mokslo ir technologijų konkurencingumą tarptautinėje rinkoje. Šių tikslų įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti slėnių programose buvo numatyti konkretūs rodikliai: kiek bus pritraukta privačių investicijų, kiek užregistruota tarptautinių patentų, įgyvendinta bendrų mokslo ir verslo projektų, kiek bus vykdoma tarptautinių MTEP projektų ir pan. (žr. 6 priedą).

Slėnių programos turėjo būti įgyvendintos iki 2013 m., tačiau jų vykdymas užsitęsė (pvz., Lietuvos Jūrinio sektoriaus plėtrai). 2015 m. parengtame ES struktūrinės paramos poveikio Lietuvos konkurencingumui vertinime teigiama, kad „dėl užsitęsusių slėnių infrastruktūros kūrimo darbų verslo sektoriaus atstovų įsitraukimas į slėnių veiklas buvo nepakankamas, verslui nebuvo sudarytos sąlygos atvirai naudotis sukurtais MTEP ištekliais.“²⁵

Audito metu vertinome, ar sukurta slėnių infrastruktūra yra įveiklinta ir ar jie valdomi ir koordinuojami užtikrinant, kad slėnių programose numatyti rezultatai būtų pasiekti.

1.1. Neišnaudojama slėnių infrastruktūra, nevykdoma stebėseną

Slėniai buvo kuriami siekiant sudaryti sąlygas diegti aukštąsias technologijas ir inovacijas tiek aukštųjų technologijų pramonėje, tiek tradicinėse ūkio šakose; skatinti kurti tarptautinėje erdvėje konkurencingus ir didelę pridėtinę vertę turinčius produktus, kurtis aukštųjų technologijų verslus²⁶. Slėnių programose numatyti rodikliai rodo, kad infrastruktūros atnaujinimas nebuvo galutinis tikslas, o priemonė kurti inovacijas, skatinti mokslo ir verslo sąveiką, tarptautiškumą ir pan.

5 slėnių programų pagrindu buvo įgyvendinama 20 infrastruktūros (mokslinių tyrimų, atviros prieigos centrų, mokslinių laboratorijų ir pan.) kūrimo ir atnaujinimo projektų. ŠMM, vykdydama 14 slėnių projektų, infrastruktūrai panaudojo 263,7 mln. Eur, o ŪM, vykdydama 6 projektus – 34,1 mln. Eur.

²⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-21 nutarimu Nr. 321.

²⁵ http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/fm/failai/Ataskaitos/Konkurencingumo_vertinimas_ataskaita_LT.pdf.

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-21 nutarimu Nr. 321 patvirtinta Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija, 19 p.

Užsienio ekspertai ir valstybiniai auditoriai, vertindami²⁷ slėnių programų įgyvendinimą, pažymėjo, kad neužtenka vien atnaujinti infrastruktūrą. Siekiant, kad ji uždirbtų pajamų ir netaptų našta mokesčių mokėtojams, būtina ją įveikinti: sutelkti aukšto lygio mokslinį ir vadybinį potencialą, ugdyti jų kompetencijas, užtikrinti verslo dalyvavimą, t. y. investuoti į „minkštuosius“ projektus.

Pažymėtina, kad Ūkio ministerija „minkštiesiems“ projektams lėšų neskyrė, o Švietimo ir mokslo ministerija nurodė, kad jie buvo įgyvendinami konkurso būdu, todėl slėniams priskirti projektus ir jiems skirtas lėšas yra neįmanoma. Įvertinę ES lėšomis finansuotas slėnių programų priemones, nustatėme, kad didesnė dalis (54 iš 74) priemonių skirtos atnaujinti infrastruktūrą (pastatus ir laboratorijas), o „minkštiesiems“ projektams – tik trečdalis, arba 20 iš 74 (žr. 5 priedą).

MOSTA duomenimis, Lietuva yra viena daugiausiai į MTEP infrastruktūrą investavusių ES šalių – 2012 m. šios išlaidos sudarė apie 26 proc., o ES – tik 7 proc.

ŠMM ir ŪM teigimu, MTEP infrastruktūros įveiklinimo pagrindinės investicijos suplanuotos 2014–2020 m. ES paramos laikotarpiu.

Slėnių programose ir slėnių asociacijų įstatuose nustatyta, kad už veiklos rodiklių matavimą, stebėjimą ir vertinimą yra atsakingos slėnių asociacijos. Informacija apie priemonių vykdymą ir rodiklių įgyvendinimą kasmet turėtų būti teikiama Švietimo ir mokslo ministerijai. Nustatėme, kad priemonės atitinkančių projektų stebėsenos rodiklių suvestinės asociacijos (išskyrus asociaciją „Slėnis Nemunas“) nerenka ir ministerijai neteikia.

Švietimo ir mokslo ministerija nurodė, jog duomenis apie slėnių plėtros programų įgyvendinimą rinko, apdorojo ir siūlymus Švietimo ir mokslo ministerijai, Ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms suinteresuotoms institucijoms remiantis jais teikė Slėnių stebėsenos grupė.

Minėta grupė²⁸ buvo patvirtinta 2010 m. Jos pagrindinė funkcija buvo vykdyti slėnių projektų ir jungtinių tyrimų programų stebėseną, teikti Slėnių priežiūros tarybai pasiūlymus sprendimams dėl jų plėtros. Ši tarptautinio lygio ekspertų grupė veikė tik projekto „Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) bei jungtinių tyrimų programų stebėsenai užtikrinti reikalingos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ metu, tačiau lig šiol ji nepanaikinta (žr. 1.2 poskyrį).

Nustatėme, kad duomenys apie pagrindinius rodiklius buvo renkami iki minėto projekto pabaigos (iki 2013 m.), bet rodikliai numatyti iki 2015 m. Taigi nuo 2014 m. slėnių programų stebėseną nebuvo vykdoma, todėl negalėjome įvertinti jų rezultatyvumo.

Pažymėtina ir tai, kad penkių slėnių programų įgyvendinimo laikotarpis – 2008–2013 m., tačiau jos nėra panaikintos. Todėl vertinome, kaip praktiškai yra valdomi ir koordinuojami slėniai.

1.2. Slėnių valdymo ir koordinavimo modelis neįdiegtas, kai kurie jų plėtros koordinavimo organai panaikinti ar atlieka ne visas priskirtas funkcijas

Vertinome ar:

- įdiegtas už 149,4 tūkst. Eur parengtas slėnių valdymo ir koordinavimo modelis;
- slėnių plėtros koordinavimo organai vykdo jiems pavestas funkcijas;
- slėnių valdymas atitinka jų dalyvių lūkesčius.

²⁷ 2011-06-28 valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-50-12-8 „Sąveikos tarp mokslo ir verslo skatinimas“, 9 p.

²⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-12-27 įsakymu Nr. V-2425.

Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu MOSTA kartu su tarptautiniu ekspertų konsorciumu („Technopolis Group“ ir „Ernst&Young“) 2010 m. parengė slėnių ir JTP valdymo ir koordinavimo modelį. Jame pateikta koordinavimo organizacinė struktūra (žr. 4 priedą), funkcijos ir atsakomybė, detalios darbo procedūros ir modelio įgyvendinimo veiksmų planas. 2011 m. Valstybės kontrolė rekomendavo užtikrinti modelio įteisinimą ir įgyvendinimą, tačiau rekomendacija neįgyvendinta. Švietimo ir mokslo ministerija informavo Valstybės kontrolę, jog dėl proceso dinamiškumo, besikeičiančios situacijos MTEP ir inovacijų srityje ir požiūrio į „slėnius“, rekomendacija yra praradusi aktualumą. Ministerijos atstovai teigia, kad slėnių valdymo modelis nereikalingas, nes „slėniai susiformuoja be valstybės įsikišimo, o sistemos, leidžiančios koordinuoti ir valdyti slėnius, sukurti nepavyko, nes tokia sistema pažeistų aukštųjų mokyklų autonomiją“. Ministerijos teigimu, „valstybė šį procesą netiesiogiai valdyti ir koordinuoti gali visos aukštojo mokslo, MTEP ir inovacijų sistemos kontekste (organizuojant MTEPI strateginės tarybos darbą, įgyvendinant sumanios specializacijos procesą, planuojant ir įgyvendinant finansines priemones, inicijuojant aukštojo mokslo kokybės gerinimo procesą, tobulinant administracinę, teisinę, mokestinę aplinką)“. Taigi, 149,4 tūkst. Eur valdymo ir koordinavimo modeliui sukurti buvo išleisti neekonomiškai ir nerezultatyviai. Kaip slėnių, taip ir visos MTEP bei inovacijų sistemos koordinavimas vis dar nėra užtikrintas.

Mūsų atlikta universitetų, slėnių asociacijų, Lietuvos inovacijų centro ir verslo atstovų apklausa parodė, kad dauguma jų dabartiniu slėnių valdymu nėra patenkinti, nes nesukurta reali valdymo sistema (kuri buvo numatyta projekte), slėnių valdymo asociacijos neturi galių juos valdyti; pasigendama nacionalinio modelio. Kai kurie teigia apskritai nesuprantantys, koks yra dabartinis valdymo modelis.

Universitetų, slėnių asociacijų ir verslo atstovų nuomonių dėl slėnių valdymo pavyzdžiai

X universitetas: „Pasigendame nacionalinio lygmens slėnių valdymo modelio. Slėnių programų kūrimo etape buvo sukurti įvairūs modeliai (asociacijos, kompleksinės programos ir kt.), tačiau nei vienas iš jų nėra visiškai išvystytas. Taigi, kiekvienas slėnis valdymo klausimus sprendžia individualiai. Slėnių veiklų koordinavimas yra fragmentiškas, tai sudaro prielaidas investicijų netolygumams“.

Y universitetas: „Realios slėnių valdymo sistemos, kaip buvo numatyta projekte, nėra ir slėnių valdymo asociacijos neturi realių įrankių.“

X asociacija: „Nesuprantu, koks dabar yra modelis.“

Y asociacija: „Tai, kas apie slėnio veiklos valdymą / koordinavimą įrašyta programoje, praktiškai neturi nieko bendro su realybe.“

Verslo atstovai: „Slėnių valdymo ir koordinavimo modelis yra netinkamas ir neveikia taip, kad patenkintų verslo lūkesčius. Galima konstatuoti, kad slėnių idėja pavirto į tai, jog buvo sukurta mokslo infrastuktūra universitetuose.“

Kad valdymo ir koordinavimo modelis yra svarbus, pabrėžiama ir pagrindiniame slėnių veiklą reglamentuojančiame dokumente – Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcijoje²⁹: „Atsižvelgiant į koncepcijos įgyvendinimo problemas ir siekiant įgyvendinti patvirtintos 2007 metais koncepcijos nuostatas, būtina <...> sukurti efektyvų slėnių plėtros iniciatyvų, veiklos koordinavimo, valdymo ir vykdymo priežiūros modelį.“ Už slėnių plėtros ir kūrimo koncepcijos (kurios uždaviniai įgyvendinami vykdant slėnių plėtros programas) koordinavimą yra atsakinga Švietimo ir mokslo ministerija.

Vertinome, ar slėniams valdyti ir koordinuoti buvo sukurti slėnių priežiūros organai (Slėnių priežiūros taryba, Slėnių stebėsenos grupė), ar slėnių asociacijos vykdė joms numatytas funkcijas.

²⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-21 nutarimu Nr. 321.

2009 m. sudarytai Slėnių priežiūros tarybai buvo pavesta priimti strateginius sprendimus dėl slėnių plėtros. Ji panaikinta 2013 m., Ministro Pirmininko potvarkiu³⁰ (2014 m. atnaujinta) įsteigus Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginę tarybą. Jos pagrindinė funkcija – nacionaliniu lygiu koordinuoti mokslo, technologijų ir inovacijų plėtrą. Ji buvo įsteigta kaip Vyriausybės komisija ir pagal galiojantį Vyriausybės įstatymą³¹ negalėjo turėti kitokių įgaliojimų, nei Vyriausybės įstatymas numato Vyriausybės komisijoms, t. y. atlikti laikinas paskirtas užduotis. 2013 m. viename iš posėdžių buvo nuspręsta, kad tarybos posėdžiai bus organizuojami kartą per mėnesį. Tačiau 2014–2015 m. įvyko tik 4 tarybos posėdžiai.

Tinkamo slėnių plėtros koordinavimo neužtikrina ir slėnių asociacijos. Visose slėnių programose (išskyrus „Jūrinio slėnio plėtrai“) numatyta, kad šios asociacijos yra atsakingos už slėnio plėtros koordinavimą, efektyvaus valdymo užtikrinimą, tikslų įgyvendinimą, veiklos rodiklių stebėseną ir kt. Ne visos funkcijos yra tinkamai vykdomos, ne visos asociacijos renka informaciją, kaip įgyvendinami slėnių programų rodikliai.

Pažymėtini ir kiti veiklos trūkumai:

- Kai kurių asociacijų įstatuose numatyta, kad jos parengs asociacijų strategiją, tačiau jų atstovai nurodo, jog strategijas atstoja kiti dokumentai ar kad strategija nepatvirtinta.
- Metines asociacijos veiklos ataskaitas, kaip numatyta įstatuose, asociacijos rengia, tačiau jos dažniausiai yra apsvarstomos tik asociacijos visuotiniame susirinkime ar valdyboje. Nėra numatyta, kad jos būtų teikiamos kitoms, už slėnių plėtros koordinavimą atsakingoms, institucijoms, pvz., Švietimo ir mokslo ar Ūkio ministerijai. Jos nėra viešos (t. y. nepaskelbtos slėnių ar jų asociacijų internetiniuose puslapiuose), nors įstatyme³² numatyta, jog veiklos ataskaita turi būti vieša.
- Kai kurių asociacijų įstatų numatyta, kad jos turėtų parengti strateginius slėnių plėtros planus, bet viena asociacija nurodė, jog tokių nerengia, o kitos – kad plėtros planus atstoja kiti dokumentai.

Daugelio slėnių plėtros programų viena iš asociacijoms priskirtų funkcijų – slėnio plėtros koordinavimas. Siekiant tinkamai įgyvendinti šią funkciją, pravartu rengti strateginį plėtros planą, kuriame būtų įvertinti pasiekti rezultatai, išanalizuoti aplinkos veiksniai, nustatomi veiklos prioritetai ir tolimesni strateginiai tikslai.

Kai kurių asociacijų atstovai patys pripažįsta, jog asociacijos nėra pati efektyviausia slėnių valdymo ir koordinavimo struktūra. Vienos asociacijos direktorius nurodė, jog valstybinių programų įgyvendinimui, valdymui, monitoringui buvo planuota panaudoti ir asociaciją (-as), tačiau tam nebuvo skirta jokių išteklių (nei finansinių, nei administracinių). Kitos asociacijos atstovas pabrėžė tai, kad valdymas per asociacijas nėra pats optimaliausias, kadangi jis paremtas vien geranorišku bendradarbiavimu (asociacija neturi jokio teisinio pagrindo ko nors reikalauti iš slėnio įstaigų, taip pat neturi ir jokių poveikio priemonių).

Tarptautiniai ekspertai 2014 m. galutinėje slėnių stebėsenos projekto ataskaitoje³³ nurodė, jog „nors iš slėnių asociacijų buvo tikimasi, kad jos veiks kaip valdymo vienetai, jos neturėjo pakankamai įgaliojimų ir išteklių, kad galėtų sistemingai valdyti ir vykdyti slėnių veiklos užduotis. Kadangi lėšos, skirtos MTEP infrastruktūrai, buvo pervedamos tiesiogiai į AMI ir VMTI, šios

³⁰ Lietuvos Respublikos ministro pirmininko 2013-05-09 potvarkis NR. 161 „Dėl mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos sudarymo“ (2014-10-02 potvarkiu Nr. 187 neteko galios).

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas, 1994-05-19 Nr. I-464 (2007-06-14 Nr. X-1182 redakcija), 27 str.

³² Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas, 2004-01-22 Nr. IX-1969 (2015-04-23 Nr. XII-1653 redakcija), 10 str. 1 d.

³³ „Technopolis Consulting Group“ ir „Ernst & Young“, „Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) bei Jungtinių tyrimų programų stebėsenai užtikrinti reikalingos sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“: Galutinė slėnių stebėsenos projekto ataskaita, įskaitant galutinę MTEP infrastruktūros projektų stebėsenos ataskaitą, 2014 m., 47 p.

organizacijos slėnių asociacijų steigime neįžvelgė papildomos naudos ir dažniausiai laikė jas papildoma biurokratine našta. Tai buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios daugelis slėnių asociacijų iš tikrųjų neveikė.“

Igyvendinant slėnių programas, išmoktos tokių didelių investicinių projektų planavimo ir valdymo pamokos svarbios mokslo ir studijų valstybės politikai formuoti. Siekiant, kad būtų užtikrinta investicijų nauda o naujai sukurtos universitetų infrastruktūros išlaikymas negultų ant mokesčių mokėtojų pečių, ŠMM turėtų atsiskaityti už slėnių programose numatytų rodiklių įgyvendinimą.

Nustatę, kad slėnių valdymo ir koordinavimo sistema yra neefektyvi, vertinome, ar juose veikiantys atviros prieigos centrai ir mokslo ir technologijų parkai įgyvendino suplanuotus siekius.

1.3. Verslas dar nesinaudoja atviros prieigos centrais kaip planuota

Igyvendinant slėnių programas, buvo sukurti atviros prieigos centrai (APC), t. y. atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūra. Atviros prieigos infrastruktūros išteklių³⁴ – atvirai prieinama MTEP laboratorinė ir kita įranga. Buvo numatyta, jog šie centrai leis užtikrinti mokslo, studijų ir žinioms imlaus verslo integraciją ir sukurti aplinką, palankią perduoti verslui mokslo žinias ir technologijas.

Audito metu Lietuvoje veikė 25 APC: Vilniuje – 11, Kauno regione – 11, Klaipėdoje – 1, Panevėžyje – 1. Auditavome 13 centrų, kurių valdytojai yra slėnių veikloje dalyvaujantys universitetai. Šie centrai savo veiklą pradėjo 2013 m.

Atviros prieigos centro valdymo reglamente nustatyta, kad, MTEP infrastruktūra turi būti atvirai prieinama visiems suinteresuotiems asmenims. Sklandžią šių centrų veiklą ir nepertraukiamą išteklių ir su jais susijusių paslaugų prieinamumą turi užtikrinti centro valdytojas. Verslo atstovai nurodė, kad atvira prieiga verslo įmonėms yra neužtikrinama. Jų nuomone, Lietuvos mokslo ir studijų įstaigos atsainiai žiūri į palyginti nedidelės apimties įmonių užsakymus ir prioritetą teikia valstybiniais MTEP darbams ir studijoms.

Šios priežastys lemia, kad įmonės MTEP paslaugas užsako ne mokslo ir studijų įstaigose, o naudojasi kitų subjektų Lietuvoje ir užsienyje teikiamomis paslaugomis. Verslo atstovai pripažino, kad verslo įmonių poreikis MTEP paslaugoms dar nėra didelis, tačiau pažymėjo, jog įmonių nenorą naudotis minėtų centrų paslaugomis mažina ir didelė biurokratija, nepagrįsta rinkodara ir paslaugų teikimo terminai. Todėl vertinome ar:

- APC yra veiksmingi, t. y. lėšomis, gautomis už teikiamas centro paslaugas, gali padengti ne mažiau kaip 80 proc. per metus reikalingų sąnaudų arba kurio įranga, teikiant APC paslaugas, apkraunama ne mažiau kaip 80 proc. nuo viso per metus galimo įrangos apkrovimo laiko³⁵;
- išorės vartotojams skiria ne mažiau kaip 30 proc. viso centro darbo laiko³⁶;
- APC turi patvirtintą išteklių / paslaugų sąrašą;
- formuoja paslaugų kainodarą³⁷;
- APC turi įsteigę vadybininkų etatų;
- naujo (2016 m. redakcijos) Atviros prieigos MTEP infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamento sąlygos užtikrina rezultatyvesnę veiklą.

³⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-06-08 įsakymu Nr. V-852 patvirtintas Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamentas (2016-04-21 Nr. V-359 redakcija), 2.3 p.

³⁵ Ten pat, 2011-11-10 Nr. V-2117 redakcija, 35 p.

³⁶ Ten pat, 24 p.

³⁷ Ten pat, 12 ir 9.3 p.

Nustatėme, kad audituoti APC 2013–2015 m. vidutiniškai buvo apkrauti 44 proc. 2013 m. vidutinis apkrovimas buvo 22 proc., 2014 m. – 55 proc., o 2015 m. – 43 proc. Remiantis centrų pateikta informacija, matyti žymūs įrangos apkrovimo skirtumai. Pvz., vieno apkrova 2013–2015 m. svyravo nuo 1,7 iki 4,1 proc. viso galimo apkrovos laiko, o kitas centras minėtu laikotarpiu buvo apkrautas 100 proc.

2013–2015 m. laikotarpiu MTEP pajamos, kurias uždirbo audituoti APC, sudarė 5,6 proc. visų mokslo ir studijų institucijų gautų MTEP pajamų. Vykdamas šalies ūkio subjektų užsakymus, tik 31 proc. darbų buvo atlikta šiuose centruose. Jie nurodė, kad audituojamu laikotarpiu išorės vartotojams skyrė apie 33 proc. viso faktinio darbo laiko (2013 m. – 16 proc., 2014 m. – 55 proc., 2015 m. – 43 proc.). 2015 m. išorės vartotojai visiškai nesinaudojo kai kuriais APC. Tai rodo, kad jie nepakankamai orientuojasi į MTEP paslaugų teikimą išorės vartotojams, pritraukia mažai ūkio subjektų užsakymų ir nerodo pastangų (vadybinių, organizacinių) tenkinti verslo poreikių.

Tik 7 iš 13 audituotų APC yra patvirtinę išteklių bei teikiamų paslaugų sąrašą ir paslaugų bei medžiagų kainas. Kiti nėra pasitvirtinę kai kurių paslaugų kainų, bet nurodo, kaip formuoja kainodarą: dėl darbų specifiškumo, apmokėjimas už suteiktas APC paslaugas dažnai yra apskaičiuojamas atskirai kiekvienu atveju, tačiau kaina universiteto ir išorės vartotojams negali būti mažesnė nei patiriamos sąnaudos. 2013–2015 m. visi 13 APC uždirbo 10,8 mln. Eur pajamų, o joms uždirbti patyrė 9,6 mln. Eur. sąnaudų. Pažymėtina, kad dalis APC 2013 – 2014 m. dirbo neefektyviai, nes veiklos rezultatas buvo neigiamas (2013 m. nuostolingai veikė 4, o 2014 m. – 2). Taigi yra rizika, kad šie centrai nesukaups pakankamai lėšų įrangos išlaikymui ir atnaujinimui.

Nuo 2016 m. APC veiklą nustato naujos redakcijos reglamentas³⁸. Jame neliko reikalavimo skelbti centro apkrovimo apskaičiavimo tvarką; mokslinių tyrimų ir eksperimentų, kurių vykdymo eiga ar rezultatai gali kelti grėsmę, atlikimo apribojimų; aprašymo, koks centras laikomas veiksmingai veikiančiu ir kt.

Švietimo ir mokslo ministerijos nuomone, supaprastintu reglamentu siekiama, kad procesas vyktų veiksmingai ir nekeltų papildomos administracinės naštos mokslo ir studijų institucijoms ir kitiems subjektams, užregistravusiems atviros prieigos centrus. Visų audituotų APC valdytojai reglamento pakeitimus įvertino teigiamai. Mes įžvelgiame riziką, kad naujajame reglamente panaikinus reikalavimą, jog centro valdytojas kiekvienais metais MITA'i teiktų ataskaitą, kurioje matyti jo veiklos rodikliai, nebus vertinama ir stebima, ar centras veikia efektyviai ir rezultatyviai, ar kuria pridėtinę vertę, kaip buvo planuota skiriant finansavimą.

Nuo 2016 m. APC valdytojai (t. y. mokslo ir studijų institucijos) duomenis apie veiklą įtraukia į savo metinę veiklos ataskaitą. Skelbiant centrų veiklos duomenis bendroje MSI ataskaitoje, gali būti sudėtinga įvertinti kiekvieno centro veiklos veiksmingumą / efektyvumą (pelningumą, užimtumą ir pan.), taigi, ir investicijų naudą.

Auditorių nuomone, siekiant efektyviai naudoti APC infrastruktūros išteklius ir plėtoti bendradarbiavimą vykdant MTEP veiklas, centrų valdytojai (mokslo ir studijų įstaigos) turėtų skatinti centrus analizuoti verslo poreikius, vykdyti aktyvią nuolatinę klientų paiešką, didinti veiklos žinomumą Lietuvoje ir užsienyje; ugdyti mokslininkų, centrų darbuotojų praktinius technologijų perdavimo, rinkodaros ir marketingo įgūdžius. Siekiant užtikrinti tinkamą APC valdymą ir priežiūrą, reikėtų užtikrinti jų valdytojų atskaitingumą už įrangos panaudojimą, t. y. kaip aktyviai įranga naudojasi išorės vartotojų.

³⁸ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-06-08 įsakymas Nr. V-852 „Dėl atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamento patvirtinimo“ (2016-04-21 redakcija Nr. 2016-10176).

1.4. Mokslo ir technologijų parkai vykdo ne visas jiems numatytas funkcijas

Šalyje veikia 8 mokslo ir technologijų parkai, kurių dalininkai yra ŪM, MSI, savivaldybės ir privataus verslo įmonės ir kurių infrastruktūra sukurta pasinaudojant ŪM administruojama ES struktūrinių fondų parama. Šie parkai turėjo būti steigiami remti įmones, veikiančias MTEP srityje, taip pat komercinti mokslo ir studijų institucijų atliekamų mokslinių tyrimų rezultatus, skatinti mokslinių tyrimų ir ūkio ryšius. Už parkų veiklos stebėseną yra atsakinga MITA. Ji 2016 m. apklausė visus parkus, todėl taupydami išteklius apsilankėme dviejuose aktyviausiuose MTP.

Remdamiesi Lietuvos inovacijų programoje parkams nurodytais tikslais vertinome, ar jie:

- buvo mokslo ir verslo tarpininkai;
- pritraukė naujų verslo dalyvių ar užsienio partnerių;
- buvo atsakingi už vykdančių inovacinę veiklą įmonių įsikūrimą slėniuose.

Audito metu nustatėme, kad pagrindinė parkų veikla – patalpų nuoma. Pvz., 2012–2014 m. laikotarpiu vieno audituoto parko pajamos už nuomą sudarė 96 proc. visų pajamų (be pajamų, gautų už projektinę veiklą), o kito parko – 95 proc. (be pajamų, gautų už projektinę veiklą). Taigi kitų jiems numatytų veiklų nevykdė ir stipresnieji parkai.

MITA pažymėjo, jog dalis parkuose įsikūrusių įmonių nurodo, kad nežino, kokias kitas paslaugas parkas teikia. Taigi, parkų veiklos prioritetas nėra kokybiškų MTEP paslaugų paketų teikimas, technologijų perdavimas verslo įmonėms ar MTEP produktų komercializavimas. Tai patvirtina ir naujoji parkų plėtros koncepcija, kurioje teigiama, jog specifinių žinių (pvz.: rinkos tyrimai, technologijų perdavimas, ir pan.) reikalaujančias paslaugas teikia tik keletas parkų.

Parkų plėtros koncepcijoje numatyta, kad MTP turėtų sudaryti palankias sąlygas steigtis ir plėtotis vykdančioms inovacinę veiklą įmonėms. Parkuose, kurių dalininkė yra Ūkio ministerija, yra numatyta sąlyga, jog iki 10 proc. bendro patalpų ploto leidžiama išnuomoti ūkio subjektams, nevykdantiems MTEP, bet galintiems teikti kitiems parke įsikūrusiems ūkio subjektams konsultacines (teisines, reklamos, leidybos, vertimų, buhalterinės apskaitos ir kt.) paslaugas, o iki 10 proc. patalpų ploto – verslo paramos organizacijoms, mokslinių tyrimų centrams ar kitoms organizacijoms, teikiančioms paslaugas MTP įsikūrusiems ūkio subjektams. Audito metu negalėjome įvertinti, kokia dalis parke įsikūrusių įmonių yra vykdančios inovacinę veiklą (t. y. ar sudaro ne mažiau kaip 80 proc. visų įsikūrusių įmonių), nes tai nėra valstybinės įmonės ir jų veikla yra komercinė paslaptis. Be to, jokiame teisės akte nėra apibrėžta, kas yra vykdanči inovacinę veiklą įmonė. Auditorių nuomone, siekiant aiškumo, Investicijų įstatyme³⁹, kuriame įteisinta inovacijos sąvoka, galėtų būti ir vykdančios inovacinę veiklą įmonės apibrėžimas. Tai padėtų išvengti neaiškumų ir paspartintų sprendimus dėl paramos suteikimo.

Svarbu užtikrinti, kad parkai vykdytų visas Mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcijoje numatytas funkcijas. Ūkio ministerijos atstovai teigė planuojantys konsoliduoti ir stiprinti parkus ir didinti jų atskaitingumą už rezultatus.

³⁹ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-1312.

2. MOKSLAS IR VERSLAS NEPAKANKAMAI BENDRADARBIAUJA SKATINDAMI INOVACIJAS

2.1. Mokslo ir verslo bendradarbiavimą skatinančios priemonės nesukūrė planuotų rezultatų

Švietimo ir mokslo bei ūkio ministerijos vykdo mokslo ir verslo bendradarbiavimą skatinančias priemones (žr. 1 ir 2 priedus). Priemonės buvo vykdomos 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. ES finansavimo laikotarpiu (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. ŠMM ir ŪM priemonės, skatinančios mokslo ir verslo bendradarbiavimą.

	2007–2013 m.		2014–2020 m.	
	Priemonių skaičius, vnt.	Skirtos lėšos, mln. Eur.	Priemonių skaičius, vnt.	Skirtos lėšos, mln. Eur.
ŠMM	8	372,3	2	11,7
ŪM	10	240,6	11	3,4

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ŠMM ir ŪM pateiktus duomenis

Vertindami priemones, laikėmės nuostatos, kad jos rezultatyvios, jeigu:

- pasiekti ir / arba viršyti planuoti rodikliai;
- daugėjo privataus verslo investicijų į MTEP;
- visų priemonių poveikis buvo įvertintas teigiamai;
- daugėjo su mokslu bendradarbiaujančių įmonių.

Nustatėme, kad mokslo ir verslo bendradarbiavimo užsibrėžti rodikliai nebuvo pasiekti. Pvz., siekta, kad 2015 m. jungtinių mokslo ir verslo iniciatyvų būtų 10, bet nebuvo nė vienos. 2015 m. veiklos ataskaitoje ŠMM nurodė, kad rodiklis bus pasiektas 2016 metais, nes tik 2–3 ketv. planuojama skelbti pirmus kvietimus teikti paraiškas pagal priemonę „MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas“. Dėl tebevykstančio derinimo su Finansų ministerija, 2016 m. priemonė nepradėta vykdyti. Taigi, kyla abejonių, ar bus pasiektas jungtinių iniciatyvų tikslas – inicijuoti projektus, kurių pagrindu būtų kuriami rinkos poreikius atitinkantys aukštos pridėtinės vertės technologijų ir produktų prototipai.

Švietimo ir mokslo ministerijos paaiškinimas dėl užsitęsusio derinimo proceso su Finansų ministerija

Pagrindinė užsitęsusio derinimo priežastis – Švietimo ir mokslo ministerijos siekis sudaryti kuo palankesnes sąlygas mokslo ir studijų institucijoms įgyvendinti mokslo ir verslo bendradarbiavimui, MTEP rezultatų komercializavimui skirtus projektus. Šis siekis prieštarauja Lietuvoje gan griežtai traktuojamoms valstybės pagalbos taisyklėms, pagal kurias didžiausias galimas finansavimo intensyvumas MSI siektų iki 65 proc. MSI neturi galimybių savo lėšomis prisidėti įgyvendinant projektus. Todėl priemonių derinimas užsitęsė.

Siekiant užtikrinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, svarbus nenutrūkstamas finansavimas. Dėl užsitęsusio derinimo proceso su Finansų ministerija vėlavo ne tik minėta, bet ir kitos mokslo ir verslo bendradarbiavimą turinčios skatinti priemonės. Naujasis (2014–2020 m.) ES finansavimo laikotarpis prasidėjo 2014 m., tačiau finansavimas pradėtas skirti tik nuo 2016 m., taigi 2 metus ŠMM priemonės nebuvo vykdomos. Vėlavo ir Ūkio ministerijos priemonės. Yra rizika, kad iki finansavimo laikotarpio pabaigos nebus spėta jų efektyviai panaudoti ir lėšos gali būti panaudotos paskubomis.

Verslo atstovai, lygindami ŪM ir ŠMM priemones, skatinančias mokslo ir verslo bendradarbiavimą, labiau vertina ŪM vykdomas priemones. Pasak jų, beveik visi projektai finansuoti pagal priemones „Intelektas LT“, „Inoklaster LT“, „Inogeb LT“ (1 ir 3), „Inočekiai LT“ buvo sėkmingi.

Svarbus mokslo ir verslo bendradarbiavimo vertinimo rodiklis – iš ūkio subjektų už MTEP užsakymų vykdymą gautų lėšų santykis su valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšomis MTEP ir meno veiklai plėtoti. 2012–2014 m. šis rodiklis mažėjo (2012 m. – 0,15, 2013 m. – 0,14, 2014 m. – 0,10).

Tarptautinės organizacijos (EK, EBPO) kritikuoja Lietuvą, kad privačios investicijos į MTEP nedidėja. Nustatėme, kad Ekonomikos augimo veiksmų programos priede numatytų priemonių rodiklio „Pritraukta privačių investicijų“ pirminės planuotos reikšmės labai skiriasi nuo pasiektų. Pvz., „Inoklaster Lt+“ buvo planuota pritraukti 57 mln. Eur privačių investicijų, vėliau ši suma pakeista į 13,64 mln. Eur ir 2015 m. buvo pritraukta 13,54 mln. Eur. „Intelektas LT+“ planuota pritraukti 105 mln. Eur privačių investicijų, vėliau tik 58 mln. Eur, o pritraukta 61 mln. Eur. Pasak ūkio ministerijos, Ekonomikos augimo veiksmų programos priede planuotos pradinės reikšmės keitėsi atitinkamai perskirstant lėšas tarp priemonių, atsižvelgiant į jų populiarumą, reikalingumą ar ekonominę situaciją (priedas patvirtintas prieš pat prasidedant ekonominei krizei Lietuvoje).

Audito metu buvo atlikta šimto verslo įmonių atstovų, teikusių paraiškas projektų finansavimui gauti pagal ŪM priemonę „Intelektas LT“, apklausa (žr. 7 priedą). Pasirinkome šią priemonę, nes ja siekiama padidinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklos aktyvumą privačiame sektoriuje, o pagal šį rodiklį atsiliecame nuo kitų ES šalių.

Apklausos rezultatai parodė, kad net 58 proc. negavusių paramos įmonių vis tiek vykdė suplanuotas veiklas iš savo lėšų. 49 proc. gavusių paramą įmonių nurodė, jog, net jei ir nebūtų gavusios finansavimo, vis tiek būtų įgyvendinusios numatytus projektus (70 proc. savo lėšomis). Galima daryti prielaidą, kad verslas, kuris ir taip į MTEP gali investuoti savo lėšas, tiesiog pasinaudoja galimybe gauti papildomą finansavimą ir tokiu būdu greičiau įgyvendina planuotus projektus. Siekdami, kad daugiau verslo įmonių dalyvautų MTEP, turėtume daugiau dėmesio skirti naujų, anksčiau MTEP nevykdžiusių, įmonių skatinimui.

Sunku tikėtis, kad pastebimai augs naujų įmonių įsitraukimas į MTEP veiklas ir gausės privačių investicijų, jeigu nebus joms skirtas dėmesys, arba, nepasiekus rodiklių, jie bus atitinkamai mažinami.

Vertindami, ar Ūkio ministerijos priemonės skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą pagal tai, kaip kito verslo MTEP išlaidų dalis bendroje MTEP išlaidų struktūroje (2012–2013 m. mažėjo, 2014 m. padidėjo, 2015 m. vėl smuko iki 2012 m. dalies (t. y. 26,9 proc.), įžvelgiame riziką, kad 2020 m. siekis – verslo MTEP išlaidų dalis bendroje MTEPI išlaidų struktūroje siektų 47,4 proc. – gali būti neįgyvendintas.

Mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimui 2007–2016 m. laikotarpiu išleista 628 mln. Eur, tačiau, remiantis EBPO parengta 2016 m. Lietuvos ekonomine apžvalga, 2004–2012 m. inovacijų procese su viešųjų mokslinių tyrimų institutais bendradarbiavo mažiau nei 10 proc. Lietuvos įmonių.

Pasak verslo atstovų, bendradarbiavimas mažėja, kadangi mokslo ir studijų institucijos yra labai nelanksčios intelektinės nuosavybės klausimais. Jie nurodo, kad didžioji dalis ŠMM priemonių beveik neskatina bendrų su verslu projektų ir neremia eksperimentinės plėtros darbų, nes yra nukreiptos į mokslo ir studijų institucijų infrastuktūros plėtojimą bei sunkiai pritaikomų praktikoje mokslinių tyrimų finansavimą. Kitą vertus, verslininkai pripažįsta, kad įmonių poreikis MTEP paslaugoms, vertinant pagal apimtį, nėra didelis, nes Lietuvoje vyrauja smulkios ir vidutinės įmonės.

ŠMM atstovų nuomone, Lietuvoje yra per mažas žinioms imlaus verslo sektorius – trūksta įmonių, kurias domintų naujaisi mokslų pasiekimai ir jų teikiama nauda. Šią problemą ministerija teigia sprendžianti skatindama žinioms imlių įmonių atsiradimą, stiprindama mokslų ir studijų komercinius gebėjimus. Šiems tikslams numatytos ES SF lėšomis finansuojamos priemonės nepradėtos įgyvendinti.

Ministerijos turėtų užtikrinti, kad ateityje būtų išvengta ilgo priemonių derinimo proceso ir finansavimas nenutrūktų. Jos turėtų užtikrinti, kad suplanuoti priemonių rodikliai būtų pakankamai ambicingi poveikiui užtikrinti. Nepasiekus numatytų rodiklių, jų keitimas ir priemonių lėšų perskirstymas rodo neatsakingą planavimą bei neužtikrina skaidrumo.

2.2. Ne visi mokslų sukurti produktai ir išradimai kuria pridėtinę vertę

Vienas universitetų tikslų – vykdyti aukšto lygio MTEP⁴⁰. Siekiant didinti šalies konkurencingumą, svarbu mokslininkų žinias, sukurtus išradimus, technologijas ir kt. realizuoti Lietuvos ir tarptautinėse rinkose, t. y. paversti produktais, paslaugomis ir inovacijomis.

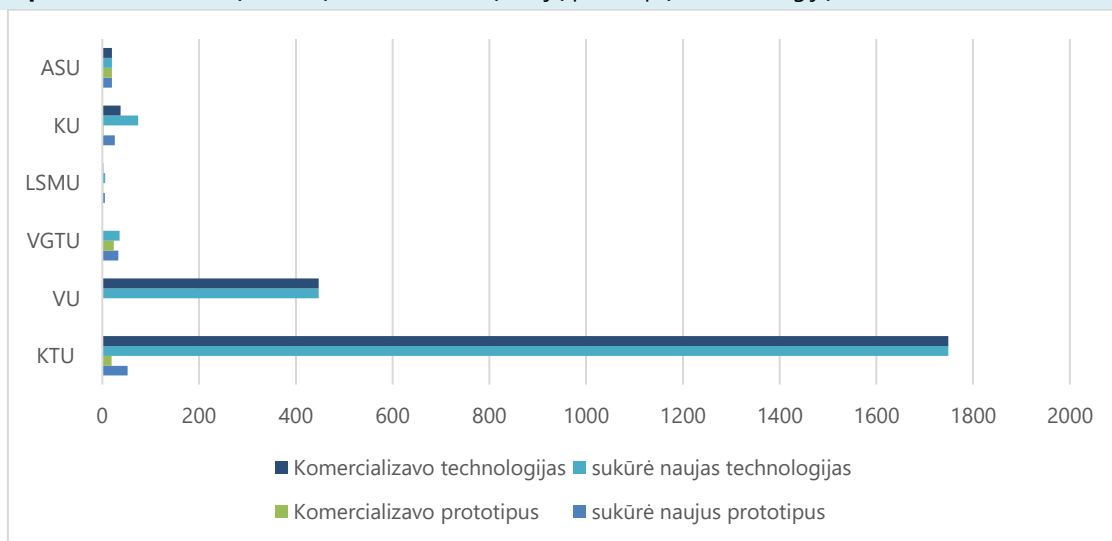
Šalies mastu vis dar nėra aiškaus ir sistemingo MTEP rezultatų komercializavimo proceso, todėl mokslų sukurti produktai (prototipai, technologijos) ne visuomet tampa inovacijomis ir kuria pridėtinę vertę mokslų institucijai ir valstybei. MTEP rezultatų komercializavimą ir jo skatinimą vykdo skirtingos institucijos skirtinguose lygmenyse: valstybiniu lygmeniu – ŪM, ŠMM, MITA ir kt.; mokslų institucijų lygmeniu – universitetai ir valstybiniai mokslinių tyrimų institutai. Be to, teisės aktuose nėra apibrėžta, kas tai yra aukštosios technologijos.

Vertinome:

- kaip universitetuose vyksta komercializavimo procesas: kiek prototipų ir technologijų sukurta, kiek ir iš kokių lėšų jų sukomercinta;
- ar įsteigti technologijų perdavimo ir komercializavimo veiklas vykstantys padaliniai.

Apklausėme 6 universitetus ir apibendrinę pateiktus duomenis nustatėme, kad 2012–2015 m. buvo sukurtos 2332 naujos technologijos ir beveik visos jos (2 257, arba 97 proc.) sukomercintos. Iš sukurtų 136 prototipų sukomercinta pusė (68) (žr. 2 pav.).

2 pav. 6 universitetų sukurtų ir sukomercintų naujų prototipų ir technologijų skaičius 2012–2015 m.



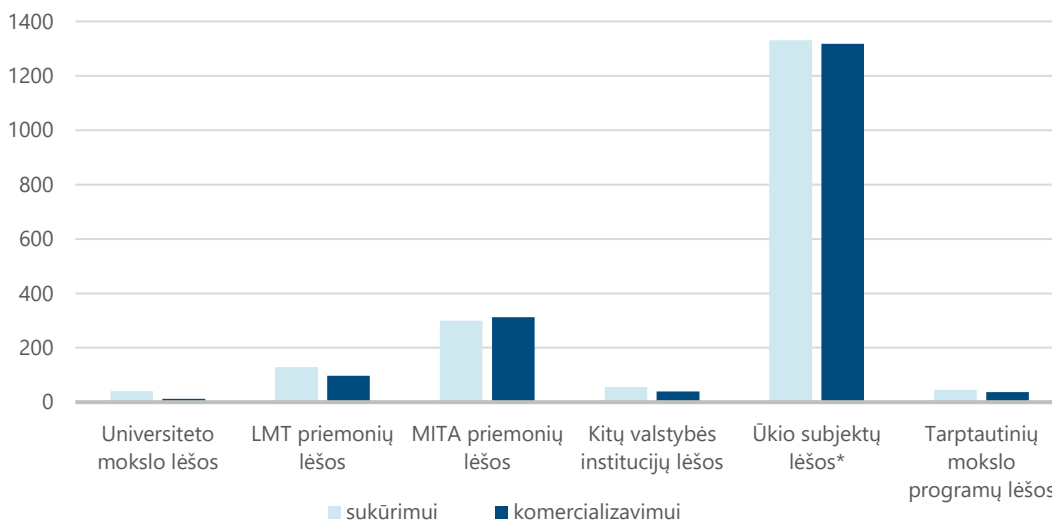
Šaltinis – universitetų duomenys

⁴⁰ Lietuvos Respublikos mokslų ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242, 8 str. 2 d. 2 p.

Sukomercintų naujų prototipų ir technologijų skaičius tarp institucijų pastebimai skiriasi. Iš apklaustų universitetų daugiausia technologijų sukuria ir komercializuoja KTU; jis sukūrė ir daugiausia prototipų. VGTU sukūrė mažiau prototipų, bet sukomercino daugiausiai.

Daugiausiai naujų prototipų ir technologijų sukurta ir sukomercinta vykdant ūkio subjektų užsakymus, taip pat pasinaudojant MITA administruojamomis priemonėmis (žr. 3 pav.).

3 pav. Universitetų panaudoti lėšų šaltiniai naujų prototipų ir technologijų sukūrimui ir komercializavimui bei sukurtų produktų skaičius (vnt.)



* Ne tik privačios, bet ir per įvairias finansavimo priemones (pvz., „Inovacinis čekis“) gautos ūkio subjektų lėšos. Taigi negalime nustatyti, kiek produktų ir technologijų sukomercinta nuosavomis ūkio subjektų lėšomis (privačiomis investicijomis).

Šaltinis – universitetų duomenys

Universitetų mokslinei veiklai skiriama ir valstybės biudžeto lėšų, tačiau jie linkę kurti ir komercializuoti produktus pasinaudoję ES lėšomis, o tai yra netvarus finansavimo šaltinis.

Pasak apklaustų universitetų, pagrindinės komercializavimo kliūtys: motyvacijos (dėl sunkiai apčiuopiamos naudos), gebėjimų komercinti ir žinių apie rinkos poreikius bei ryšių su suinteresuotomis įmonėmis trūkumas.

Švietimo ir mokslo ministerijos paaiškinimas kodėl komercializavimo veiklos neįsibėgėjo

Komercializavimo veiklos dar neįsibėgėjo, nes universitetai tik 2011 m. tapo viešosiomis įstaigomis, o mokslinių tyrimų institutai iki šiol turi biudžetinių įstaigų statusą. Biudžetinės įstaigos negali vykdyti pilną duodančios ūkinės veiklos. Ministerija teigia, kad MSI tik dabar pradeda įgyvendinti šią veiklą, o persiorientavimas nuo žinių kūrimo į jų komercializavimą yra ilgalaikis procesas, reikalaujantis naujų vidinių organizacinių struktūrų ir kompetencijų

Taigi, universitetuose ir institutuose būtina puoselėti inovacijų kultūrą ir kompetencijas.

Pažangiausios užsienio mokslo ir studijų institucijos mokslo rezultatų komercializavimui turi vidinius padalinius, įstaigas ar funkcijoms vykdyti paskiriamus asmenis. Vertinome, kaip šį procesą vykdo Lietuvos universitetai.

Visi apklausti universitetai audituojamu laikotarpiu pradėjo steigti specializuotus padalinius (inovacijų ir technologijų perdavimo centrus), skirti darbuotojus, vykdančius žinių ir technologijų perdavimo, MTEP rezultatų komercializavimo veiklas. Pavyzdžiui, KTU Nacionalinis inovacijų centras (NIVC), įkurtas

2014 m. ir atsakingas už KTU MTEP rezultatų komercializavimą bei žinių ir technologijų perdavimo procesus. Šis centras koordinuoja ir administruoja visus universiteto intelektualinės nuosavybės valdymo, technologijų perdavimo procesus, verslininkystės ir verslumo ugdymą. Iš visų audituotų universitetų, KTU sukuria ir komercializuoja daugiausia technologijų.

ŠMM planuoja vykdyti 2014–2020 m. ES lėšomis finansuojamą priemonę „Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“. Šeši audito metu apklausti universitetai ketina teikti paraiškas gauti finansavimą pagal šią priemonę. Jų teigimu, inovacijų ir technologijų perdavimo centrai yra neatsiejama universitetų dalis ir jų poreikis kasmet didėja.

Pastebime, kad mokslinių tyrimų rezultatų komercializavimo ir technologijų perdavimo funkcijoms atlikti buvo steigiami mokslo ir technologijų parkai, tačiau jie šių funkcijų nevykdo. Tai įrodo ir MITA atlikta MTP veiklos rezultatų stebėsenos ir vertinimo ataskaita.⁴¹ Žinant, kad šių funkcijų nepavyko įgyvendinti MTP, auditoriams kyla abejonių, ar, skyrus lėšų universitetų inovacijų centrums, bet nesiėmus jokių papildomų priemonių, sulauksime inovacijų proveržio.

Reikėtų stebėti ir vertinti, ar pradėjus steigti inovacijų ir technologijų perdavimo centrus, jų veikla veiksminga ir sudaro prielaidas numatytiems rezultatams pasiekti.

2.3. Nesukurtos palankios sąlygos mokslininkams ar tyrėjams vykdyti mokslinę veiklą verslo įmonėse

Viena priemonių didinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir tuo pačiu plėtoti verslo įmonių inovacinę veiklą yra mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas verslo įmonėse.

Eurostato duomenimis, turinčių mokslo laipsnį ir dirbančių versle tyrėjų 2014 m. buvo apie 6 proc. Nacionalinės pažangos programos 2020 m. siekis yra padidinti daktaro mokslo laipsnį turinčių asmenų, dirbančių mokslinį darbą verslo įmonėse, dalį iki 10 proc.

Siekiant, kad verslo sektoriuje dirbančių tyrėjų skaičius augtų bei sudaryti sąlygas atsirasti žinioms imlioms įmonėms, t. y., augti šiam sektoriui, kuris vėliau galėtų bendradarbiauti su mokslu, investuoti į MTEP ir tokiu būdu didinti verslo MTEP išlaidų dalį bendrose MTEP išlaidose, 2007–2013 m. ES SF laikotarpiu ŠMM įgyvendino priemonę „Valstybės pagalba aukštos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimui įmonėse“. Priemonei buvo skirta apie 18 mln. Eur. Ją vykdant įgyvendinti 4 projektai, įdarbinti 22 mokslininkai arba tyrėjai, bet iš pradžių buvo numatyta įdarbinti 260 mokslininkų. Dėl mažo projektų paraiškų skaičiaus priemonė buvo nutraukta kaip nepaklausanti, tačiau 2014–2020 m. laikotarpiu panaši priemonė vėl numatyta. Ministerija paaiškino, kad priemonės poreikis vis tik išlieka, bet, atsižvelgus į menką susidomėjimą, skirta mažiau lėšų – planuojama skirti 2,9 mln. Eur.

Mokslininkams ir kitiems tyrėjams įsadarbinti verslo įmonėse suteikiamos galimybės ir įgyvendinant kitas ŠMM ir ŪM priemones, tačiau tiksli statistika apie įdarbinamų mokslininkų skaičių nerenkama.

Mokslininkų ir kitų tyrėjų, įsadarbinusių verslo įmonėse vykdant priemones, skaičius

Vykdam MTA administruojamą priemonę „MTEP rezultatų komercializavimas“ 2012–2015 m. kasmet buvo įdarbinami 27–45 mokslininkai.

Vykdam ŪM priemonę „Intelektas LT+“ 2007–2013 m. ES finansavimo laikotarpiu sukurtos 288 tyrėjų ir pagalbinio personalo darbo vietos, „Intelektas LT“ – apie 470 ilgalaikių tyrėjų ir pagalbinio personalo darbo vietų.

⁴¹ Mokslo ir technologijų parkų veiklos rezultatų stebėsenos ir vertinimo ataskaita, 2017, 15 psl.

ES investicijos paskatino aukščiausios kvalifikacijos darbo vietų kūrimą. 2007–2013 m. ES paramos vertinimo rezultatai rodo, kad paramą gavusiose įmonėse pasibaigus projektų įgyvendinimui vidutiniškai dirbo 7,1 tyrėjo, o tai yra 2,5 karto daugiau nei paramos negavusiose įmonėse⁴².

Apklaustų universitetų nuomonės apie mokslininkų ir tyrėjų įdarbinimą versle skiriasi. Vieni teigia, kad jų įdarbinimas stiprina mokslo ir verslo bendradarbiavimą, padeda orientuoti mokslinius tyrimus į verslo sektoriui aktualių problemų sprendimą. Kiti – kad jie dėl konkurencijos nėra suinteresuoti mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimu verslo įmonėse, ypač veikiančiose panašios veiklos srityse (medicina, farmacija ir pan.) dėl galimų interesų konfliktų, kuriant ir apsaugant intelektinės nuosavybės objektus ir atliekant susijusias veiklas (naudojant infrastruktūrą ir pan.). Dar kiti teigia, kad mokslininkų ir tyrėjų pirminė paskirtis nėra dirbti verslo įmonėse.

Pasak verslo atstovų, verslo įmonės yra linkusios įdarbinti mokslininkus, bet universitetai nenori jų paleisti, nes turi jų mažai, o universitetų produktyvumas tiesiogiai priklauso nuo mokslininkų veiklos kokybės ir jų skaičiaus.

Verslo atstovai pabrėžia, kad ir patys mokslininkai nėra suinteresuoti dirbti įmonėse, nes praktinis MTEP darbas nėra vertinamas kaip mokslinės veiklos rezultatas. Beveik visi MTEP turi komercinį pobūdį, o tai riboja mokslininkų galimybes rengti ir viešinti publikacijas, pagal kurias jie vertinami kaip mokslininkai. Be to, verslas nenori mokėti už laiką, kai mokslininkas rengia publikaciją.

Auditorių nuomone, neišsprendus minėtų problemų, negalima tikėtis geresnių rezultatų naujuoju ES programavimo laikotarpiu. Teigiamai vertinam tai, kad 2016 m. Mokslo ir studijų įstatyme⁴³ įteisinta pramoninė / industrinė doktorantūra. Įstatyme numatyta, kad konkurso būdu valstybės finansuojama doktorantūros vieta gali būti paskirta įmonei, vykdančiai doktorantūros krypties aukšto lygio MTEP darbus ir dalyvaujančiai konkurse kartu su doktorantūros teisę turinčia mokslo ir studijų institucija. Įmonės pačios galės ugdyti eksperimentine plėtra užsiimančius mokslininkus. Vien ši priemonė neužtikrina, kad doktorantūrai pasibaigus tyrėjai būtų įdarbinti versle. Siekiant skatinti verslo įmones įdarbinti tyrėjus, o pastaruosius dirbti įmonėse, reikia papildomų priemonių, dėl kurių turėtų spręsti ŠMM bei ŪM kartu bendradarbiaudamos.

2016 m. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ pateikė siūlymą dėl lengvatos tyrėjams taikymo. Pasiūlymas taip pat grindžiamas 2014 m. parengta „Deloitte“ studija, parodžiusia, kad net 2 iš 3 pagrindinių veiksmų, lemiančių įmonių pasirinkimą vykdyti MTEP veiklą yra susiję su tyrėjų prieinamumu ir jų darbo vietos kaina. Didžioji dalis verslo įmonių išlaidų MTEP veiklai (net 36%) skiriami tyrėjų darbo užmokesčiui. Tyrėjų atlyginimai Lietuvoje yra 53% žemesni nei ES vidurkis. Dėl šių priežasčių siekiant didinti išlaidų į MTEP veiklą dydį, būtina orientuoti mokesťines lengvatas į tyrėjų darbo užmokesčio dalies kompensavimą, siekiant sudaryti sąlygas MTEP veiklą norinčioms vykdyti įmonėms mokėti konkurencingą atlyginimą ir prisitraukti kompetentingus tyrėjus. Tai padaryti padėtų specialaus mechanizmo, kuris sudarytų sąlygas pritraukti kompetentingus tyrėjus, taip pat ir turinčius MTEP patirties užsienio valstybėse, įteisinimas. Tam reikėtų parengti teisės aktų pakeitimus dėl mokesťinės lengvatos sumažinančios MTEP projektus vykdančiams tyrėjams atlyginimams tenkančias socialinio draudimo įmokas ir juos įteisinti.

⁴² Prieiga per internetą: <http://www.esinvesticijos.lt/lt/rezultatai-ir-statistika/poveikis> [žiūrėta 2016-12-20].

⁴³ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242 (2016-06-29 Nr. XII-2534 redakcija), 77 str. 10 d.

3. VALSTYBĖS PRIEMONĖS KURTI PALANKESNES VERSLO ĮSITRAUKIMO Į MTEP SĄLYGAS NĖRA REZULTATYVIOS IR EFEKTYVIOS

3.1. Mažėja MTEP mokesčių lengvata pasinaudojančių verslo įmonių

Įmonėms, kurios investuoja į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, yra numatyta MTEP mokesčių lengvata⁴⁴. Jos esmė – apskaičiuojant pelno mokestį sąnaudos, išskyrus ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos, patirtos MTEP, tris kartus atskaitomos iš pajamų.

Siekiant paskatinti įmones naudotis šia lengvata, 2012 m. buvo patikslintas MTEP sąvokos išaiškinimas, tačiau besinaudojančių MTEP pelno mokesčio lengvata mažėja (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Verslo įmonių, pasinaudojusių MTEP mokesčių lengvata, skaičius ir pelno mokesčio netekimai mln. Eur 2012–2015 m.

	2012	2013	2014	2015
Verslo įmonių, pasinaudojusių MTEP mokesčių lengvata, skaičius	196	197	152	149
Pelno mokesčio netekimai	4,02	3,76	5,16	7,75

Šaltinis – Finansų ministerija

Audito metu apklausus ŠMM, ŪM ir verslo atstovus paaiškėjo, kad jų nuomonės dėl lengvatos paklausos mažėjimo kai kuriais atvejais panašios: lengvata naudinga tik pelningoms įmonėms, įmonės nežino, ar jų vykdoma veikla yra MTEP (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Subjektų nuomonė dėl nesinaudojimo MTEP pelno mokesčio lengvata

ŠMM	ŪM	Verslo atstovai	Tyrimas ⁴⁵
<ul style="list-style-type: none"> Įmonės nuogaustauja dėl mokestinės rizikos (kontroliuojančių institucijų patikrų, mokesčių administratoriaus nuobaudų) ir nebūdamos visiškai tikros, ar vykdomos veiklos tikrai yra MTEP, susilaiko nuo lengvatos taikymo. MTEP lengvata dažniausiai verta naudotis tik toms įmonėms, kurios turi didesnį pelną. Esant mažam pelnui, šios mokestinės lengvatos taikymo (deklaravimo, administravimo procedūrų) kaštai neatsiperka. 	<ul style="list-style-type: none"> Įmonės neturi pelno, nes daugelis vykdančių inovacinę veiklą įmonių yra startuolės; Ilgalaikis materialinis turtas nėra MTEP pelno mokesčio lengvatos objektas, tačiau, remiantis Statistikos departamento duomenimis, vertinant MTEP veiklą 2014 m. verslo išlaidos ilgalaikiam materialiniam turtui, tiesiogiai naudojamam MTEP veiklose, sudarė 39,4 proc. visų išlaidų. 	<ul style="list-style-type: none"> Naudojimasis MTEP lengvata yra gana sudėtingai administruojama administracinė našta ir tik vidutinės bei didelės įmonės gali sau leisti skirti išteklių. Naudojimasis MTEP lengvata siejasi su rizika, t. y., įmonės savo rizika pasinaudoja lengvata, o po kažkiek laiko VMI ateina tikrinti, ir, jei randa neatitikimų, priskaičiuoja papildomai mokėtinas sumas ir delspinigius. MITA pagal dabar veikiančią tvarką vertina, ar įmonės vykdytos MTEP veiklos atitinka MTEP tik i) kai jau yra baigtos visos MTEP veiklos ir jei ii) yra ginčas su VMI dėl lengvatos pritaikymo nepripažinimo. 	<ul style="list-style-type: none"> 29 proc. respondentų atsakė, kad trūksta aiškumo pusės dėl VMI mokesčių lengvatų taikymo; 22 proc. respondentų teigia, kad neaiškiai surašytos gairės, pagal kurias būtų galima identifikuoti, kas klasifikuojama kaip inovacinė ar MTEP veikla; 22 proc. respondentų teigia, kad susiduria su problemomis identifikuojant veiklas, už kurias būtų galima gauti mokesčių lengvatą ar kitokią paramą.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal audito subjektų pateiktą informaciją

⁴⁴ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas, 2001-12-20 Nr. IX-675 (2008-04-10 Nr. X-1484 redakcija), 17¹ str. 1 d.

⁴⁵ Lithuania, Corporate R&D Report 2016, Deloitte.

Ūkio ministerijos nuomonė dėl eksperimentinės plėtros sąvokos patikslinimo

Pasak Ūkio ministerijos, nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujos redakcijos Mokslo ir studijų įstatymui, įtvirtinta EBPO *Frascati* vadove apibrėžta eksperimentinės plėtros sąvoka, kuri suprantama kaip papildomų žinių teikianti ir naujus produktus (paslaugas, procesus, kt.) kurianti veikla, kuri gali būti vykdoma tiek mokslinių tyrimų, tiek ir praktinės patirties pagrindu. Ši sąvoka nuo ankstesnės skiriasi iš esmės ir įtvirtina nuostatą, jog eksperimentinė plėtra nebūtinai turi būti sąlygota mokslinių tyrimų. Tikimasi, jog šis pasikeitimas turės įtakos aiškesniam MTEP veiklos, kaip sudėtinės dviejų skirtingų veiklos rūšių suvokimui, ir besinaudojančiųjų MTEP pelno mokesčio lengvata įmonių skaičiaus didėjimui.

Be to, ministerija ketina tęsti konsultacijas pelno mokesčio lengvatų vykdant MTEP veiklas taikymo ir kt. klausimais (projektas „Inospurtas“). Lengvatos svarba pabrėžiama ir Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje „Europa 2020“⁴⁶.

3.2. Nenaudojama MTEP rezultatų identifikavimo ir administravimo sistema „E-mokslo vartai“

Siekiant didinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, efektyviau užsakyti mokslinius tyrimus ir juos kapitalizuoti pristatant pasiekimus Lietuvoje ir užsienio rinkose, 2015 m. buvo sukurta MTEP rezultatų identifikavimo ir administravimo sistema „E-mokslo vartai“. Projekto vykdytoja ir dabartinė mokslo vartų administratorė – MITA. Šios sistemos sukūrimo vertė – 1 281 tūkst. Eur, išlaikymas kasmet kainuoja apie 40 tūkst. Eur (virtualių išteklių nuoma, aptarnavimas ir kt.).

Šis projektas koncentruotas į vieno langelio principu pasiekiamas keturias e. mokslo paslaugas:

1. naujų mokslinių tyrimų, inovacijų ir (ar) mokslinės produkcijos sukūrimo finansavimą;
2. mokslinės produkcijos komercializavimą;
3. MTEP paslaugų administravimą ir pardavimą;
4. informacinės ir partnerių paieškos pagalbos įmonėms ir mokslo institucijoms teikimą, įmonių poreikių MTEP skelbimą.

Buvo siekiama, jog ši sistema leistų vartotojams lengvai ir patogiai gauti informaciją apie Lietuvoje teikiamas MTEP paslaugas, nes visa informacija sutelkta vienoje vietoje. Taip pat palengvintų mokslininkų ir užsakovų bendradarbiavimą bei leistų skaidriai sekti įrenginių užimtumą, investicijas į MTEP srautus⁴⁷. Vertinome, ar Lietuvos ir užsienio rinkos vartotojai naudojami el. mokslo vartų paslaugomis ir ar šie vartai skatina mokslo ir verslo sektoriaus bendradarbiavimą.

Pastebėtina, kad nemaža dalis su MTEPI sritimi susijusių atstovų (pvz.: Lietuvos inovacijų centras, MOSTA, Kauno technologijų universitetas, verslo atstovai) teigia, jog el. mokslo vartai nėra efektyvūs – jų platforma verslui yra nepatraukli. Verslo atstovų teigimu, įmonės nėra linkusios naudotis el. mokslo vartų paslaugomis, nes:

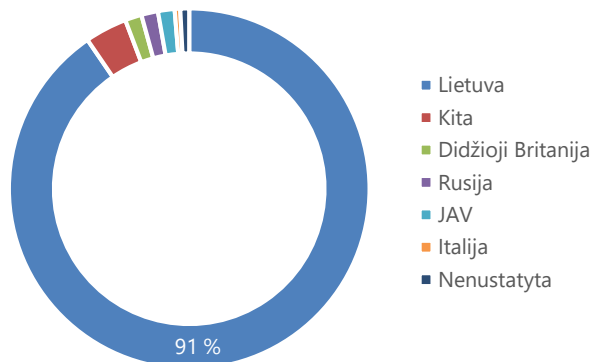
- dalis įmonių tiesiog nežino, kad tokie vartai yra (apie juos komunikuojama nepakankamai);
- portale pateikiamos informacijos pasiūla yra santykinai maža;
- MTEP dažni reikia unikalių paslaugų, tad bendro pobūdžio ar labai specifinės paslaugos, pateikiamos portale, neatliepia poreikių;
- MTEP vykdytys subjektai žino Lietuvoje veikiančias MSI ir paslaugas užsakyti gali bendraudami tiesiogiai;

⁴⁶ Europos Komisijos 2010 m. komunikatas „Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija „Europa 2020“.

⁴⁷ Prieiga per internetą: <https://www.e-mokslovertai.lt/about> [žiūrėta 2016-07-07].

Sukūrus buvo teigiama, jog šie el. vartai ne tik padės sutelkti visą informaciją apie Lietuvoje teikiamas MTEP paslaugas, bet ir padės ją pristatyti užsienio rinkoms, tačiau teikiama informacija daugiausiai domisi vietiniai vartotojai (žr. 4 pav.).

4 pav. www.e-mokslovertai.lt portalo lankytojų skaičius pagal šalis (2016-01-01–2016-12-31)



Šaltinis – www.e-mokslovertai.lt portalo lankomumo analizė

Kaip matyti, 2016 m. svetainės lankytojai iš kitų šalių (Jungtinė Karalystė, Rusija, JAV, Italija ir kt.) nesudarė nė 10 proc. visų lankytojų. Taigi, akivaizdu, kad užsienio rinkos šie el. vartai beveik nepasiekia. Pasak MITA atstovų, šiuo metu vykdomas „Interreg“ projektas, kurio viena iš veiklų – Suomijos ir Norvegijos MTEP sistemos susiejimo su e-vartais galimybių įvertinimas.

Nustatėme, kad per šią sistemą nebuvo įvykdytas nė vienas užsakymas, 2016 m. nebuvo užregistruotas nė vienas partnerio paieškos ar privataus ūkio subjekto poreikio skelbimas. Svetainės forume dalyvauja tik 1 asmuo (beje, visi įrašai – tos pačios dienos), o informacija apie teikiamas MTEP paslaugas beveik nėra atnaujinama (tai daro ne visos mokslo institucijos). Taigi, siekiant aktyviau ir efektyviau parduoti ir pristatyti MTEP paslaugas Lietuvoje ir užsienyje, reikėtų daugiau dėmesio skirti šios sistemos tobulinimui ir viešinimui.

4. VALSTYBĖS PLANAI MTEPI SRITYJE

4.1. Skatinti rizikos kapitalo rinką

Tiek Europos Komisija, tiek EBPO pabrėžia, kad verslo išlaidos (0,3 proc. BVP) gerokai atsilieka nuo ES vidurkio (1,3 proc. BVP). Viena verslo investicijų į MTEPI kliūčių – kapitalo stoka. Siekiant didinti finansavimo prieinamumą naujoms ar besiplečiančioms įmonėms, steigiami rizikos kapitalo fondai. Rizikos kapitalas – tai verslo (dažnai novatoriško ir inovatyvaus) alternatyvus finansavimo šaltinis. Šia finansavimo forma gali pasinaudoti ir ankstyvosios vystymosi stadijos, ir besiplečiančios, pokyčių siekiančios, mažos ir vidutinės įmonės. Skirtingai nei skolinantis iš bankų (kur mokamos palūkanos), rizikos kapitalo fondas nusiperka dalį įmonės akcijų ir uždirba iš dividendų arba pardavęs akcijų. Pažymėtina tai, kad rizikos kapitalo investuotojai dažniausiai aktyviai prisideda prie įmonės plėtros (tiek ryšiais, tiek patirtimi), nes investicijos grąža priklauso nuo investuotos įmonės vertės.

Lietuvoje jau yra vykdančių inovacinę veiklą įmonių, į kurias investavo rizikos kapitalo fondai. Pastarieji prisidėjo prie šių bendrovių augimo: UAB „Brolis Semiconductors“ (aukštųjų technologijų pradėdanti bendrovė, vykdanči veiklą puslaidininkių technologijų pramonėje), UAB „GoSystems“ (www.transfergo.com) (mokėjimo paslaugas teikianti bendrovė), UAB „Integrated Optics“ (bendrovė, kurianti ir gaminanti ultrakompaktiškus lazerius, išmaniąją lazerių valdymo elektroniką ir gaminius, kurie pasižymi nepaprastu kompaktiškumu, tvirtumu ir konkurencinga kaina).

Paprastai fondo investicinį kapitalą sudaro ES struktūrinių fondų parama bei privačių investuotojų lėšos. Nuo 2010 m. panaudojant 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšas, Lietuvoje įsteigti 5 rizikos kapitalo fondai (pvz. „Lithuania SME Fund“, „Lit Capital I“, „Verslo angelų fondas I“). Kadangi šalyje rizikos kapitalo rinka dar ankstyvosios stadijos, 2014–2020 m. ES finansavimo laikotarpiu rengiamasi ją ir toliau plėtoti. Taigi dalį 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos lėšų numatyta skirti rizikos kapitalą skatinančioms priemonėms (išskirtinai tik į MTEP veiklą skatinimą ŪM numaćiusi dvi, ŠMM planuoja vieną priemonę):

- ŪM rizikos kapitalo priemonė „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas II“ (numatyta MTEP veiklai skirti 11,8 mln. Eur ES SF lėšų).
- ŪM rizikos kapitalo priemonė „Ko-investicinis fondas II“ (numatyta MTEP veiklai skirti 5,8 mln. Eur ES SF lėšų).
- ŠMM rizikos kapitalo priemonė „Rizikos kapitalas mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų veikloms“ (planuojama MTEP veiklai skirti 5 mln. Eur ES SF lėšų).

Pažymėtina, kad 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiu veikusių rizikos kapitalo fondų investavimo strategijos nebuvo specialiai orientuotos į MTEP, tačiau Europos investicinis fondas (EIF) padarė analizę ir nustatė, kad apie 40 proc. investicijų buvo į MTEP vykdančias įmones. 2014–2020 m. laikotarpiu naujų rizikos kapitalo fondų nuostatose jau numatyta, kad dalis investicijų privalo būti investuota į įmonių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektus sumanios specializacijos srityse (pvz., „Ko-investicinio fondo II“ – ne mažiau kaip 50 proc. Fondo investicijų nominalios vertės⁴⁸; „Ankstyvosios stadijos ir plėtros fondas II“ – ne mažiau kaip 80 proc. Fondo investicijų nominalios vertės⁴⁹).

ŪM atstovai pabrėžia, kad Lietuvoje kyla problema išskiriant aukštųjų technologijų sektorius, ypač rengiant Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašus, tarp kurių ir rizikos kapitalo priemonių sąlygos. Nesant aiškaus susitarimo dėl termino „aukštosios technologijos“ dažnai kyla neaiškumų ir sprendimas užima laiko. Terminas „aukštosios technologijos“ apibrėžimas ir įtvirtinimas teisės aktuose užtikrintų vieningą aukštąsias technologijas sudarančių sektorių traktavimą bei kryptingą tų sektorių plėtrą Lietuvoje.

Rizikos kapitalo investuotojų nuomone⁵⁰, valstybės dalyvavimas rizikos kapitalo priemonių įgyvendinime yra reikalingas, kadangi investicijos į MTEP pasižymi padidinta rizika.

Remiantis Inovacijų švieslentės duomenimis, 2013 m. Lietuva pagal rizikos kapitalo investicijas atsiliko nuo ES valstybių narių vidurkio, tačiau 2015 m. jį pasiekė ir viršijo. Teigiama, jog rizikos kapitalo fondai – Europos investavimo ateitis. Ši nauja investavimo forma yra daug progresyvesnė

⁴⁸ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016-11-29 įsakymas Nr. 4-737 „Dėl rizikos kapitalo priemonės „Ko-investicinis fondas II“, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“ schemos patvirtinimo“.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016-12-20 įsakymas Nr. 4-809 „Dėl rizikos kapitalo finansinės priemonės „Ankstyvosios stadijos ir plėtros fondas II, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“ schemos patvirtinimo“.

⁵⁰ Verslo finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis išankstinis vertinimas, 2015 m. kovo mėn., 81 p.

nei subsidijos. 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos 1 priede pateiktoje Lietuvos aplinkos analizėje teigiama, kad „nors rimti ir metodologiškai teisingai sudaryti palyginamieji paramos verslui finansinės inžinerijos priemonių ir subsidijų efektyvumo vertinimai gana reti net ir ES, turimi duomenys rodo, kad finansų inžinerijos priemonių sąnaudos naujoms darbo vietoms kurti yra perpus mažesnės nei subsidijų atveju, o poveikis investicijoms – net 5 kartus didesnis“.

Lietuva negali pasigirti didėjančiomis privataus verslo investicijomis į MTEP ir dėl to yra kritikuojama Europos komisijos, EBPO ir kt. tarptautinių organizacijų. Siekiant pritraukti privačias investicijas ir užtikrinti finansavimo tęstinumą (tapti nepriklausomais nuo ES paramos), svarbu, kad Lietuvoje rizikos kapitalas būtų skatinamas. Kadangi šio kapitalo plėtra Lietuvoje dar ankstyvos stadijos, valstybės vaidmuo yra reikalingas, tačiau jis turėtų mažėti.

4.2. Įgyvendinti Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gaires

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas gerinti mokslo ir inovacijų politikos formavimą ir įgyvendinimą, patvirtino Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gaires⁵¹. Jų tikslas – inicijuoti Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos atnaujinimą, nustatyti esmines šios politikos kryptis ir išskelti uždavinius, kurie yra būtini siekiant įgyvendinti Valstybės pažangos strategijoje⁵² numatytus tikslus. Pagrindiniai su inovacijomis susiję siekiniai yra šie:

- įgyvendinti Lietuvos mokslinių tyrimų sistemos pertvarką;
- plėtoti inovacijų kūrimą ir diegimą skatinančių finansų inžinerijos mechanizmų ir kitų ekonominės politikos priemonių įvairovę;
- įtvirtinti mokslo pažangą ir inovacijų kūrimą bei diegimą kaip horizontalųjį Valstybės ilgalaikės raidos strategijos įgyvendinimo prioritetą;
- mokslo ir inovacijų planavimo ir valdymo sistemoje įtvirtinti tyrimais ir įrodymais grįstos politikos principus.

Numatyta, kad gairių įgyvendinimą koordinuos MTEPI Strateginė taryba, o stebėseną atliks MOSTA. Iki 2016 m. gruodžio 1 d. Vyriausybė turėjo parengti ir patvirtinti Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių planą, tačiau jis dar rengiamas.

⁵¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2016-09-27 nutarimu Nr. XII-2654.

⁵² Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimas Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1.	Įvertinti slėnių plėtros programų įgyvendinimo rezultatus (ir planuotų rodiklių pasiekimą) ir atsiskaityti už jas.	Švietimo ir mokslo ministerija	Rekomendacija bus įgyvendinta pateikiant rezultatus, gautus išanalizavus (analizuos ŠMM) palyginamojo ekspertinio mokslo ir studijų institucijų MTEP vertinimo (atliks MOSTA) ir mokslo (meno) veiklos vertinimo (atliks LMT) rezultatus, pagal šiuo metu rengiamas Palyginamojo ekspertinio mokslo ir studijų institucijų MTEP vertinimo metodiką ir Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) veiklos vertinimo metodiką.	2019 m. I ketv.
2.	Periodiškai vertinti MTEP infrastruktūros veikiančios atviros prieigos principu, naudojimosi apimtis (santykį) tarp vidaus ir išorės vartotojų. Taip būtų padėtas pagrindas atvirai inovacijų sistemai ir skatinamas efektyvesnis viešųjų išteklių naudojimas.	Švietimo ir mokslo ministerija	Rekomendacija bus įgyvendinta pateikiant rezultatus, gautus įvykdžius palyginamąjį ekspertinį mokslo ir studijų institucijų MTEP vertinimą (atliks MOSTA) ir mokslo (meno) veiklos (atliks LMT) vertinimą, pagal šiuo metu rengiamas Palyginamojo ekspertinio mokslo ir studijų institucijų MTEP vertinimo metodiką ir Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) veiklos vertinimo metodiką.	2018 m. IV ketv.
3.	Pradėjus vykdyti Kompetencijos centrų bei inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimo priemonę, įvertinti, ar ji veiksminga ir sudaro prielaidas numatytiems rezultatams pasiekti ir tokiu būdu užtikrinti priežiūrą, kad lėšos būtų panaudotos rezultatyviai.	Švietimo ir mokslo ministerija	Rekomendacija bus įgyvendinta pateikiant išvadas apie žinių ir technologijų perdavimo ekosistemai kurti skirtų priemonių veiksmingumą ir pasiektus rezultatus, gautus atliekant tarpinį sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo vertinimą. Vertinimą atliks MOSTA ir Ūkio ministerija.	2018 m. IV ketv.

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
4.	Siekiant, kad mokslo ir technologijų parkų veikla būtų efektyvi, stiprinti parkus orientuojant jų veiklą į rezultatus.	Ūkio ministerija	Bus parengtas LRV nutarimo projektas „Dėl mokslo ir technologijų parkų plėtros koncepcijos patvirtinimo“ pakeitimo, koreguojant jų veiklos rezultatų rodiklius. Bus peržiūrėti ir patobulinti MTP stebėseną ir vertinimą nustatantys dokumentai.	2018 m. II ketv. 2017 m. IV ketv.
5.	Nustatyti kriterijus įmonei, vykdančiai inovacinę veiklą, apibrėžti. Tai padėtų išvengti neaiškumų teikiant paramą ir skatinant inovacijas.	Ūkio ministerija	Bus apibrėžti ir reglamentuoti teisės aktuose įmonės, vykdančios inovacinę veiklą, kriterijai.	2018 m. IV ketv.
6.	Įteisinti apibrėžimą, kas yra aukštosios technologijos. Tai užtikrintų vienodą aukštųjų technologijų sektorių traktavimą ir kryptingą jų plėtrą.	Ūkio ministerija	Bus apibrėžtas ir reglamentuotas teisės aktuose aukštųjų technologijų terminas.	2018 m. IV ketv.
7.	Skatinant verslą įdarbinti mokslininkus, įteisinti lengvatą, sumažinančią MTEP projektus vykdančių tyrėjų atlyginimams tenkančias socialinio draudimo įmokas.	Ūkio ministerija	Bus apibrėžta ir reglamentuota teisės aktuose mokestinė lengvata, sumažinanti MTEP projektus vykdančių tyrėjų atlyginimams tenkančias socialinio draudimo įmokas.	2018 m. IV ketv.
8.	Parengti ir patvirtinti Seimo nutarimu ⁵³ patvirtintų Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių planą, jame numatyti inovacijų plėtros ir mokslo pažangos kryptingo koordinavimo, tyrimais ir įrodymais grįsto strateginio planavimo taikymo, inovacijų kūrimo ir diegimo viešajame ir verslo sektoriuose priemonės. Vertinti jo įgyvendinimą.	Vyriausybės kanceliarija	MTEPI strateginė taryba detalizuos Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimo veiksmus ir patvirtins jų įgyvendinimo detalų planą. MTEPI strateginė taryba kasmet analizuos bei vertins Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių įgyvendinimą ir prireikus jį peržiūrės.	2017 m. III ketv. 2020 m. II ketv.

*- priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija ir Vyriausybės kanceliarija.

⁵³ Lietuvos Respublikos Seimo 2016-09-27 nutarimas Nr. XII-2654.

Atstovai ryšiams, atsakingi už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Švietimo ir mokslo ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento Technologijų ir inovacijų skyriaus vyriausiasis specialistas Artūras Malysis, tel. (8 5) 219 1247, el. p. Arturas.Malysis@smm.lt

Ūkio ministerijos Inovacijų departamento direktorius Dimitrijus Kucevičius, tel. 8 706 64669, el. p. Dimitrijus.Kucevicius@ukmin.lt

Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus vedėjas Linas Vingelis, tel. 8 706 63 754, el. p. Linas.Vingelis@lrv.lt

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrilavičienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Solveiga Naginevičiūtė

Valstybinio audito ataskaitos kopijos (po 1 egz.) pateiktos:

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Auditas atliktas, vykdant 2016-01-05 pavedimą Nr. P-50-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Solveiga Naginevičiūtė (grupės vadovė)

Jonas Izokaitis

Agnė Baranauskaitė

Agnė Gaurilčikaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo“
 1 priedas

Pagrindiniai audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Metodas	Tikslai
1.	Dokumentų peržiūra – nagrinėjome Švietimo ir mokslo ministerijos, Ūkio ministerijos, LMT, MITA, MOSTA, MTEPI strateginės tarybos, šešių universitetų (Kauno technologijos, Lietuvos sveikatos mokslų, Aleksandro Stulginskio, Klaipėdos, Vilniaus Gedimino technikos, Vilniaus universitetų) strateginius veiklos planus, įsakymus, sutartis, protokolus, veiklos ataskaitas, verslo skatimo priemonių įgyvendinimo ataskaitas, 5 slėniuose veikiančių 13 APC veiklos ataskaitas, 2 MTP (VŠĮ „Kauno mokslo ir technologijų parkas“ ir VŠĮ Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas) metines veiklos ataskaitas, MTP vertinimo ataskaitą, Vyriausybės 2012-2016 metų programos metines veiklos ataskaitas, Lietuvos pramonininkų konfederacijos ir kt. dokumentus susijusius su MTEPI.	Įvertinti, ar valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą yra rezultatyvios siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo.
2.	Pokalbiai su Švietimo ir mokslo ministerijos, Ūkio ministerijos, Finansų ministerijos, MITA, MOSTA, LIC, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, VŠĮ „Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas“, VŠĮ „Kauno mokslo ir technologijų parkas“ atstovais.	Detaliau išsiaiškinti audito plane numatytus klausimus, kokias problemas ir jų sprendimo būdus mato ministerijų ir kitų įstaigų atstovai, ataskaitoje pateikti konkrečių pavyzdžių.
3.	Duomenų analizė – analizavome Švietimo ir mokslo ministerijos ir Ūkio ministerijos, universitetų pateiktą informaciją audituojamais klausimais, Statistikos departamento statistinius duomenis, VMI duomenis dėl suteiktų mokestinių lengvatų, Finansų ir Ūkio ministerijų duomenis dėl rizikos kapitalo fondų, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, šešių universitetų (Kauno technologijos, Lietuvos sveikatos mokslų, Aleksandro Stulginskio, Klaipėdos, Vilniaus Gedimino technikos, Vilniaus universitetų) pateiktus duomenis ir kitus su MTEPI susijusius duomenis.	Nustatyti MTEPI problemas, jas apibendrinti ir pateikti rekomendacijas dėl šios srities tobulinimo.
4.	Anketavimas – išsiųsti klausimynai Lietuvos pramonininkų konfederacijai, VILMORUS pagalba apklausta 100 įmonių, teikusių paraiškas projektų finansavimui gauti pagal ŪM priemonę Intelektas LT.	Įvertinti, ar Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų vykdomos priemonės skatina mokslo ir verslo bendradarbiavimą, ar verslo įmonės, dalyvaujančios MTEPI veikloje, naudojami APC, mokslo technologinių parkų teikiamomis paslaugomis, ar skatinamas įmonių inovatyvumas taikant mokesťines lengvatas, ar skatinamas mokslininkų ir kitų tyrėjų įdarbinimas verslo įmonėse ir ataskaitoje pateikti konkrečių pavyzdžių.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo“
 2 priedas

ŠMM priemonių, skatinančių mokslo ir verslo bendradarbiavimą, gautų ir finansuotų paraiškų skaičius (vnt.) bei skirtos lėšos (Eur) 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.

Periodai	Priemonės Nr., pavadinimas	Gautų paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Finansavimą gavusių paraiškų skaičius, vnt. (pagal projektų finansavimo ir administravimo sutarčių pasirašymo metus) 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Skirta lėšų (švietimo ir mokslo ministro įsakymais, įskaitant papildomą finansavimą), Eur 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.
2007–2013 m.	VP2-1.1-ŠMM-02-V „Aukšto lygio mokslinių tyrimų centrų ir kompetencijos centrų plėtojimas“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 5 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 5 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 8,6 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0
	VP2-1.1-ŠMM-03-V „Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro kūrimas“	2007 m. – 0 2008 m. – 1 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 1 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 29 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0
	VP2-1.1-ŠMM-04-V „Bendrosios mokslo ir studijų infrastruktūros stiprinimas“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 12 2010 m. – 12 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 9	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 12 2010 m. – 12 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 9	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 203,9 2010 m. – 94,7 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 9,4

Periodai	Priemonės Nr., pavadinimas	Gautų paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014– 2020 m.	Finansavimą gavusių paraiškų skaičius, vnt. (pagal projektų finansavimo ir administravimo sutarčių pasirašymo metus) 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Skirta lėšų (švietimo ir mokslo ministro įsakymais, įskaitant papildomą finansavimą), Eur 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.
	VP2-1.1-ŠMM-05-V „Infrastruktūros, skirtos žinių apie mokslinius tyrimus, technologijas ir inovacijas gilinimui ir sklaidai, kūrimas“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 1 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 1 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 1,1 2011 m. – 0 2012 m. – 0 2013 m. – 0
	VP2-1.1-ŠMM-06-V „Nacionalinių mokslo programų ir kitų aukšto lygio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų vykdymas“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 12 2013 m. – 1	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 9 2013 m. – 4	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 3,9 2013 m. – 3,3
	VP1-3.1-ŠMM-06-V „MTTP kokybė ir ekspertų rengimas“ Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros projektai: „Tyrėjų tarptautinės kompetencijos ugdymas (TYKU)“, „Programos „Eureka“ mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų įgyvendinimas“ - EUREKA“, „Mokslo ir tyrimų atvira prieiga (MITAP)“	2007 m. – 0 2008 m. – 2 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 1 2012 m. – 1 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 2 2010 m. – 0 2011 m. – 1 2012 m. – 1 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0,43 2010 m. – 0 2011 m. – 1,1 2012 m. – 1,4 2013 m. – 0,72
	VP1-3.1-ŠMM-10-V „Aukšto tarptautinio lygio mokslinių tyrimų skatinimas“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 6 2012 m. – 20 2013 m. – 10	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 1 2013 m. – 29	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0 2011 m. – 0 2012 m. – 7,4 2013 m. – 6,3
	VP1-3.2-ŠMM-01-K „Valstybės pagalba aukštos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimui įmonėse“	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 1 2010 m. – 0 2011 m. – 6 2012 m. – 0 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 1 2011 m. – 0 2012 m. – 3 2013 m. – 0	2007 m. – 0 2008 m. – 0 2009 m. – 0 2010 m. – 0,39 2011 m. – 0 2012 m. – 0,55 2013 m. – 0

Periodai	Priemonės Nr., pavadinimas	Gautų paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014– 2020 m.	Finansavimą gavusių paraiškų skaičius, vnt. (pagal projektų finansavimo ir administravimo sutarčių pasirašymo metus) 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Skirta lėšų (švietimo ir mokslo ministro įsakymais, įskaitant papildomą finansavimą), Eur 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.
Iš viso:		94	86	372,3
2014–2020 m.	01.1.1.-CPVA-V-701 „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų infrastruktūros plėtra ir integracija į europines infrastruktūras“	2014 m. – 0 2015 m. – 0 2016 m. – 1	2014 m. – 0 2015 m. – 0 2016 m. – 1	2016 m. – 10,9
	09.3.3-ESFA-V-711 „Mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros projektas „Tyrėjų tarptautinės kompetencijos ugdymas 2 (TYKU2)“	2015 m. – 1	2016 m. – 1	2016 m. – 0,8
Iš viso:		2	2	11,7

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo“
 3 priedas

ŪM priemonių, skatinančių mokslo ir verslo bendradarbiavimą, gautų ir finansuotų paraiškų skaičius (vnt.) bei skirtos lėšos (Eur) 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.

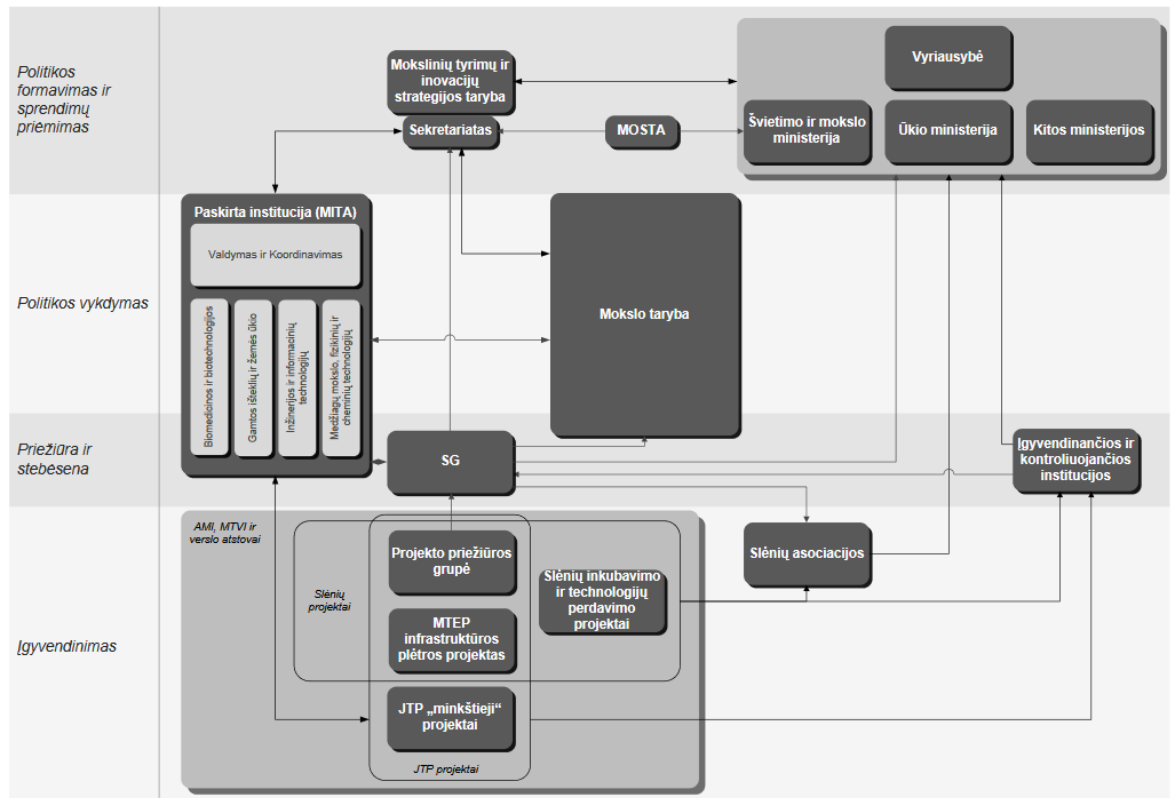
Laikotarpiai	Priemonės Nr., pavadinimas	Gautų paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Finansavimą gavusių paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Skirta lėšų ūkio ministro įsakymais, mln. Eur 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.
2007–2013 m.	„Idėja LT“	2008 - 152 2009 - 95 2010 - 231 2011 - 2012 - 2013 -	2008 - 65 2009 - 53 2010 - 81 2011 - 2012 - 2013 -	2008 - 1,68 2009 - 1,30 2010 - 1,82 2011 - 2012 - 2013 -
	„Intelektas LT“*	2008 - 7 2009 - 123 2010 - 126 2011 - 101 2012 - 2013 - 159	2008 - 7 2009 - 105 2010 - 61 2011 - 45 2012 - 2013 - 68	2008 - 1,95 2009 - 31,35 2010 - 12,16 2011 - 8,69 2012 - 2013 - 14,46
	„Intelektas LT+“	2008 - 39 2009 - 10 2010 - 57 2011 - 30 2012 - 90 2013 - 89	2008 - 21 2009 - 9 2010 - 23 2011 - 15 2012 - 40 2013 - 39	2008 - 10,60 2009 - 4,88 2010 - 24,28 2011 - 9,53 2012 - 12,28 2013 - 17,74
	„Pro LT“	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 6 2012 - 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 6 2012 - 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 11,27 2012 - 2013 -
	„Inočekiai LT“*	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 1 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 1 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 1,45 2013 -
	„Inoklaster LT“*	2008 - 2009 - 2 2010 - 4 2011 - 30 2012 - 2013 - 18	2008 - 2009 - 2 2010 - 3 2011 - 10 2012 - 2013 - 6	2008 - 2009 - 0,81 2010 - 1,07 2011 - 1,52 2012 - 2013 - 0,81

Laikotarpiai	Priemonės Nr., pavadinimas	Gautų paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Finansavimą gavusių paraiškų skaičius, vnt. 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.	Skirta lėšų ūkio ministro įsakymais, mln. Eur 2007–2013 m. ir 2014–2020 m.
	„Inoklaster LT+“**	2008 - 2009 - 2010 - 3 2011 - 29 2012 - 12 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 3 2011 - 5 2012 - 5 2013 -	2008 - 2009 - 2010 - 6,58 2011 - 8,16 2012 - 4,19 2013 -
	„Inogeb LT-1“	2008 - 2009 - 27 2010 - 2011 - 2012 - 2013 -	2008 - 2009 - 14 2010 - 2011 - 2012 - 2013 -	2008 - 2009 - 6,42 2010 - 2011 - 2012 - 2013 -
	„Inogeb LT-2“	2008 - 2009 - 2010 - 5 2011 - 2 2012 - 6 2013 - 2	2008 - 2009 - 2010 - 4 2011 - 2 2012 - 3 2013 -1	2008 - 2009 - 2010 - 16,49 2011 - 10,78 2012 - 6,46 2013 -2,41
	„Inogeb LT-3“**	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2 2012 - 1 2013 - 3	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2 2012 - 2013 -2	2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 5,31 2012 - 2013 -4,14
	Iš viso:	1462	701	240,6
2014–2020 m.	„Technoinvestas“			
	„Smartinvest LT“	2016 - 1		
	„Smartinvest LT+“	2016 -17		
	„Inovaciniai čekiai“**			
	„Intelektas. Bendri mokslo – verslo projektai“**			
	„Smartparkas LT“			
	„Inoklaster LT“**			
	„Ikiprekybiniai pirkimai LT“**			
	„Inogeb LT“**	2016 m. - 3	2016 m. - 3	2016 m. - 3,4
	„Inoconnect“			
	„Inopatentas“			
Iš viso:	21	3	3,4	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Ūkio ministerijos pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą siekiant inovacijų ir valstybės konkurencingumo augimo“
 4 priedas

Siūlyto Slėnių ir JTP valdymo ir koordinavimo modelio schema



Šaltinis – „Technopolis Consulting Group Belgium SPRL“ ir UAB „Ernst & Young Baltic“. Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (Slėnių) ir jungtinių tyrimų programų įgyvendinimo stebėsenos projektas. Valdymo ir koordinavimo modelis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius
 tyrimus ir eksperimentinę plėtrą
 siekiant inovacijų ir valstybės
 konkurencingumo augimo“
 5 priedas

Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtros programų uždaviniai ir „minkštieji“ projektai

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos uždaviniai ir priemonės⁵⁴

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
2. Sutelkti bendrai veiklai aukščiausiosios kvalifikacijos Lietuvos ir užsienio mokslininkus ir kitus tyrėjus	2.1. Inicijuoti mokslo ir studijų institucijų reorganizavimą	Švietimo ir mokslo ministerija	2009	
	2.2. Įgyvendinti mokslo ir studijų institucijų reorganizavimą	Aleksandro Stulginskio universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Kauno technologijos universitetas,	2009–2012	4,6 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos regioninės plėtros fondas)
3. Atnaujinti ir modernizuoti susijusių studijų infrastruktūrą, stiprinti mokslo, studijų ir verslo sąveiką	3.3. Sukurti, atnaujinti ir įgyvendinti aukštojo mokslo studijų programas I ir II studijų pakopose	Aleksandro Stulginskio universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	2009–2012	362,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)
4. Sudaryti sąlygas verslo įmonėms bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis, mokslinių tyrimų rezultatų komercializavimo pagrindu formuoti žinioms imlių verslo įmonių pradmenims	4.3. Plėtoti Komunikavimo ir technologijų perdavimo centro dalyvių kompetencijų ugdymą siekiant užtikrinti geros kokybės inovacijų paramos paslaugų teikimą	Aleksandro Stulginskio universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, viešoji įstaiga Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba	2009–2013	492,3 (Ūkio ministerija, Europos regioninės plėtros fondas) 87,0 (privачios lėšos)
5. Išplėsti žemės, miškų ir maisto ūkio MTEP darbų apimtį	5.1. Vykdyti parodomųjų žemės ir	Aleksandro Stulginskio universitetas,	2009–2013	5 792,4 (Žemės ūkio ministerija,

⁵⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-10-01 nutarimas Nr. 1130 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos patvirtinimo“.

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais	miškų ūkio bandymų diegimo projektus	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Kauno technologijos universitetas		Kaimo plėtros fondas)
	5.3. Ugdyti aukštojo mokslo studijų personalo (dėstytojų) kompetencijas	Aleksandro Stulginskio universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Kauno technologijos universitetas	2009–2013	1 250 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)
	5.4. Ugdyti mokslininkų kompetencijas ir skatinti jų mobilumą (įskaitant doktorantūros studijas ir podoktorantūrinės stazuotes)	Aleksandro Stulginskio universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas	2009–2013	362,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Nemunas“ plėtros programos duomenis

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos uždaviniai ir priemonės⁵⁵

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
1. Sutelkti vienoje teritorijoje fizinių ir technologijos mokslų sričių ir civilinės inžinerijos krypties mokslinių tyrimų, studijų ir imlaus žinioms verslo potencialą, pertvarkyti fizinių mokslų valstybės institutų tinklą, išplėtoti Slėnio proveržio krypties veiklai būtinų mokslo ir studijų institucijų tiriamąją bazę ir sutelkti mokslinį potencialą	1.7. Įsteigti Slėnio asociaciją	Vilniaus universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras, viešoji įstaiga „Saulėtekio slėnis“, viešoji įstaiga Šiaurės miestelio technologijų parkas, viešoji įstaiga „Fizikos instituto mokslo ir technologijų parkas“, Perspektyvinių	2008	

⁵⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimas Nr. 1262 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos patvirtinimo“.

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
		technologijų taikomųjų tyrimų institutas, Fotoelektros technologijų ir verslo asociacija ir kiti subjektai		
	1.8. Koordinuoti Programos įgyvendinimą	Slėnio asociacija	2009–2012	869,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)
2. Plėtoti mokslo ir verslo bendradarbiavimo infrastruktūrą (MTP, Vismaliukų investicinės inovacinės zonos teritorija ir Nacionalinio fizinių ir technologijos mokslų centro Technologijų perdavimo baras), kuri apimtų ir verslo inkubatoriaus infrastruktūrą, skirtą įsteigtų naujų aukštųjų technologijų bendrovių augimui skatinti, ir technologijų centrą, skirtą naujoms technologijoms demonstruoti ir testuoti – paversti inovatyviomis paslaugomis ir produktais	2.4. Plėtoti verslumo ir inovacijų skatinimo paslaugas	viešoji įstaiga „Saulėtekio slėnis“, Vilniaus universitetas	2009–2012	682,3 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas) 651,6 (Ūkio ministerija, Europos regioninės plėtros fondas) 114,1 (kitos lėšos)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Saulėtekis“ plėtros programos duomenis

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santara“ plėtros programos uždaviniai ir priemonės⁵⁶

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
7. Koordinuoti Slėnio plėtrą, užtikrinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą	7.1. Įsteigti asociaciją „Santaros slėnis“	Vilniaus universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Vilniaus universiteto Onkologijos institutas, Gamtos tyrimų centras, valstybinis mokslinių tyrimų institutas Inovatyvios medicinos centras, viešoji įstaiga Visorių informacinių technologijų parkas, viešoji įstaiga Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos, Inovatyvių medicinos	2008	

⁵⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimas Nr. 1263 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santara“ plėtros programos patvirtinimo“.

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
		technologijų ir biofarmacijos asociacija ir kiti		
	7.2. Koordinuoti Programos įgyvendinimą	asociacija „Santaros slėnis“	2009–2013	869,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Santara“ plėtros programos duomenis

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santaka“ plėtros programos uždaviniai ir priemonės⁵⁷

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
1. Sutelkti vienoje teritorijoje mokslinių tyrimų, studijų ir imlaus žinioms verslo potencialą, kryptingai vykdyti Lietuvos ūkiui svarbius MTEP darbus, sukurti Slėnio centrinę ir periferinę infrastruktūrą, modernizuoti ir išplėtoti Slėnio proveržio kryptų veiklai būtinų mokslo ir studijų institucijų tiriamąją bazę ir sutelkti mokslinį potencialą	1.5. Įsteigti asociaciją „Santakos slėnis“	KTU, KMU, LEI, Viešoji įstaiga KTU regioninis mokslo parkas, viešoji įstaiga „Technopolis“ ir viešoji įstaiga Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parkas	2008–2009	
	1.6. Koordinuoti Programos įgyvendinimą	asociacija „Santakos slėnis“		2008–2012
2. Sudaryti palankias sąlygas bendradarbiauti verslo įmonėms ir mokslo institucijoms – skatinti naujų technologijų perdavimą ir inovacijų diegimą	2.2. Ugdyti Slėnio technologijų perdavimo ir plėtros sistemos dalyvių kompetenciją ir gebėjimus inovacijų paramos paslaugų, technologijų apžvalgos, perdavimo ir perėmimo, naujų produktų pateikimo į rinką ir panašiais klausimais	KTU, Viešoji įstaiga KTU regioninis mokslo parkas, viešoji įstaiga „Technopolis“ ir viešoji įstaiga Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parkas	2009–2012	1448,1 (Ūkio ministerija, Europos regioninės plėtros fondas); 217,2 (kitos lėšos)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Santaka“ plėtros programos duomenis

⁵⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-12 nutarimas Nr. 1170 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santaka“ plėtros programos patvirtinimo“.

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai programos įgyvendinimo uždaviniai ir priemonės⁵⁸

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Vykdyimo metai	Preliminarus lėšų poreikis iš viso 2009-2013 m., tūkst. Eur
2. Atnaujinti ir modernizuoti universitetinių jūros mokslo srities studijų infrastruktūrą; stiprinti mokslo, studijų ir verslo sąveiką, kad gerėtų studijų kokybė	2.3. Rengti ir atnaujinti jūrinio profilio studijų programas	Klaipėdos universitetas, Lietuvos jūreivystės kolegija, Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija	2009–2011	802,2 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)
	2.4. Tobulinti studijų personalo kvalifikaciją	Klaipėdos universitetas, Lietuvos jūreivystės kolegija, Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija	2009–2013	374,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)
3. Sudaryti sąlygas jūrinio verslo įmonėms bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis, taip pat mokslinių tyrimų rezultatų komercializavimo pagrindu formuoti imlaus žinioms verslo įmonių pradmenims, didinti jūrinio verslo galimybes konkuruoti pasaulinėje rinkoje	3.2. Gerinti žinių technologijų terpės sklaidą	Klaipėdos universitetas, Gamtos tyrimų centras, Kauno medicinos universitetas, Lietuvos energetikos institutas, asociacija „Baltijos slėni	2009–2013	374,0 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas)
4. Didinti Lietuvos jūrinio mokslo ir technologijų konkurencingumą tarptautinėje jūrinių tyrimų ir jūros verslo paslaugų rinkoje; išplėsti MTEP darbų apimtį jūriniuose projektuose	4.2. Skatinti MTEP darbuotojų mobilumą	2009–2013	1260 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)	72,4
	4.3. Tobulinti mokslininkų ir tyrėjų kvalifikaciją	2009–2013	2800 (Švietimo ir mokslo ministerija, Europos socialinis fondas)	162,2

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai plėtros programos duomenis

⁵⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 786 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtros programos patvirtinimo“.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės investicijos į mokslinius
 tyrimus ir eksperimentinę plėtrą
 siekiant inovacijų ir valstybės
 konkurencingumo augimo“
 6 priedas

Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtros programų priemonės atitinkančių veiklų stebėsenos rodikliai

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos priemonės atitinkančių veiklų stebėsenos rodikliai⁵⁹

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
Veikla	1.1–1.9. Viešosios MTEP infrastruktūros kūrimas, atnaujinimas		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	8
Rezultato	Įkurti atviros prieigos nacionalinio lygio centrai	skaičius	1
	Įkurti mokslinių tyrimų centrai	skaičius	2
	Įkurtos mokslinės laboratorijos	skaičius	5
	Atnaujintos mokslinės laboratorijos	skaičius	28
	Įgyvendinta MTEP projektų:	skaičius	85
	nacionalinių	skaičius	30
	tarptautinių	skaičius	25
	pagal ūkio subjektų užsakymus	skaičius	30
	Pritraukta privačių investicijų	mln. litų	2,6
Veikla	3.1 ir 3.2. Aukštojo mokslo studijų infrastruktūros kūrimas		
Produkto	Studijų infrastruktūros projektai	skaičius	4
Rezultato	Sukurtos arba atnaujintos mokomosios laboratorijos	skaičius	5
Veikla	4.1–4.3. Komunikavimo ir technologijų perdavimo centras, Gyvūnų veislinės vertės nustatymo ir parodų-aukcionų centras		
Produkto	Technologijų perdavimo, komunikavimo funkcijas atliekančių centrų ir susijusios infrastruktūros kūrimo projektai	skaičius	3
	MTEP ir inovacijų aplinkos gerinimo projektai	skaičius	2
	Pasirašytos tarp mokslo ir studijų institucijų ir įmonių MTEP bendradarbiavimo sutartys	skaičius	30
	MTEP veiklos, realizuotos sukurtose ir įdiegtose technologijose	procentai	15
	Organizuoti tarptautiniai renginiai ir mugės	skaičius	5
Rezultato	Sukurti ir veikia technologijų perdavimo funkcijas atliekantys centrai	skaičius	1
	Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai, įsikūrę Komunikavimo ir technologijų perdavimo centre ir verslo inkubatoriuje (per 3 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	40
	Įmonės, pasinaudojusios inovacijų paramos paslaugomis	skaičius	40

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-10-01 nutarimas Nr. 1130 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos patvirtinimo“.

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
	Slėnio pagrindu susikūrusios naujos žinioms imlios įmonės (per 3 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	10
	Kiekvienais metais įgyvendinta bendrų su mokslo ir studijų institucijomis projektų	skaičius	4
	Pritraukta privačių investicijų	mln. litų	6
Veikla	5.1. Parodomųjų žemės ir miškų ūkio bandymų diegimo projektai		
Produkto	Parodomųjų žemės ir miškų ūkio bandymų ir infrastruktūros diegimo projektai	skaičius	20
Veikla	3.3. Aukštojo mokslo studijų programų kūrimas, atnaujinimas ir įgyvendinimas I-II studijų pakopose		
Produkto	Parengtos / atnaujintos studijų programos	skaičius	5
	Studentai, kurie mokėsi pagal formaliojo švietimo programas	skaičius	350
Rezultato	Studentai, gavę valstybės pripažįstamą kvalifikaciją	procentai	90
Veikla	5.3. Aukštojo mokslo studijų personalo (dėstytojų) kompetencijų ugdymas		
Produkto	Parengtos kvalifikacijos tobulinimo programos	skaičius	8
	Dėstytojai (aukštojo mokslo studijos), kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	220
	Mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus), kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	250
	Studentai, kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	300
	Dėstytojų stažuotės	skaičius	20
Rezultato	Dėstytojai (aukštojo mokslo studijos), gavę neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90
	Mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus), kurie gavo neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90
	Studentai, kurie gavo neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90
Veikla	5.2 ir 5.4. Mokslininkų kompetencijų ugdymas ir mobilumo skatinimas (įskaitant doktorantūros studijas ir podoktorantūrinės stažuotės)		
Produkto	Finansuota subsidijų mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei tiriamajai veiklai	skaičius	10
	Pagal darbo sutartis viešajame sektoriuje įdarbinti mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus)	skaičius	20
	Finansuota subsidijų studentų mokslinei tiriamajai veiklai	skaičius	15
Rezultato	Paskelbta mokslinių straipsnių	skaičius	350
	Atlikta studentų stažuotė ir praktikų	skaičius	30
Veikla	2. Mokslo ir studijų institucijų restruktūrizavimas		
Produkto	Įvykdyta projektų	skaičius	5

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Nemunas“ plėtros programos duomenis

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos priemonės atitinkančių veiklų stebėsenos rodikliai⁶⁰

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
Priemonės rodiklis	1. MTEP infrastruktūros plėtra		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektų	skaičius	25
Rezultato	sukurta ir veikia mokslinių tyrimų centrų	skaičius	3
	sukurtų bendro naudojimo (atviros prieigos) mokslinių laboratorijų bendras plotas	kv. metrai	16 000
	įkurta (įranga aprūpinta) mokslinių laboratorijų	skaičius	33
	sukurta bendrų mokslinių tyrimų darbo vietų	skaičius	60
	vykdoma MTEP projektų:	skaičius	
	nacionalinių	skaičius	100
	tarptautinių	skaičius	30
	pagal Lietuvos ūkio subjektų užsakymus	skaičius	20
	pasirašyta MTEP bendradarbiavimo sutarčių tarp mokslinių tyrimų institucijų ir įmonių (iki 2013 metų)	skaičius	40
	sukurta ir įdiegta techninių galimybių studijų pagrindų programų	procentais	15
	sukurta naujų studijų programų	skaičius	10
	publikacijų tarptautiniuose žurnaluose	skaičius	2 500
	naujų europinių tarptautinių patentų	skaičius	210
	apgintų disertacijų Slėnio proveržio krypčių temomis	skaičius	80
	2. Slėnio technologijų perdavimo ir plėtros sistemos infrastruktūra ir gebėjimų ugdymas		
Projektas	technologijų perdavimo, komunikavimo funkcijas atliekančių centrų infrastruktūros kūrimo projektų	skaičius	1
Produkto	MTEP ir inovacijų aplinkos gerinimo projektų	skaičius	5
	organizuota tarptautinių renginių ir mugių	skaičius	5
	įsteigtų naujų žinioms imlių įmonių (per 5 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	50
Rezultato	smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų, įsikūrusių mokslo ir technologijų parke ir verslo inkubatoriuje (per 3 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	40
	kasmet įgyvendintų bendrų su mokslo ir tyrimų institucijomis projektų	skaičius	15
	įmonių, pasinaudojusių inovacijų paramos paslaugomis	skaičius	40
	pritraukta privačių investicijų	mln. litų	250
	investicijoms parengta Slėnio teritorija	hektarai	25“.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Saulėtekis“ plėtros programos duomenis

⁶⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimas Nr. 1262 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Saulėtekis“ plėtros programos patvirtinimo“.

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santara“ plėtros programos priemonės atitinkančių veiklų stebėsenos rodikliai⁶¹

Rodiklio tipas (projekto numeris)	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
(1.1.2.)	Jungtinio gyvybės mokslų centro pastato statyba		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Sukurtų laboratorijų bendras plotas	kv. metrai	8 000
Rezultato	Sukurtų MTEP patalpų bendras plotas	kv. metrai	21 500
(2.1.1.)	Jungtinio inovatyvios medicinos centro pastato statyba		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Sukurtų atviros prieigos patalpų bendras plotas	kv. metrai	4 375
(2.3.1.)	Inovatyvios medicinos centro instituto pastato statyba		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Sukurtų patalpų plotas	kv. metrai	4 210
(2.4.1.)	Atviros prieigos vaizdinimo ir branduolinės medicinos tyrimų centro projektavimas ir statyba		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Sukurtų patalpų plotas	kv. metrai	405
(2.5.1.)	Inovatyvios medicinos centro susiję padaliniai		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	3
Rezultato	Sukurtų MTEP patalpų bendras plotas	kv. metrai	3 870
Rezultato	Įranga aprūpinta mokslinių laboratorijų	skaičius	5
(3.2.1.– 3.2.3./4.2.1.)	Gamtos tyrimų centro ir Informacinių technologijų klasterio patalpų renovavimas		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	2
Rezultato	Renovuotų patalpų bendras plotas	kv. metrai	8 000
(1.2.1.– 1.2.10./2.2.1.– 2.2.9./3.1.1.– 3.1.4./4.1.1.)	Atviros prieigos centrų laboratorijų įrangos įsigijimas		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	23
	Įranga aprūpinta mokslinių laboratorijų	skaičius	23
Rezultato	Sukurti ir veikiantys mokslinių tyrimų centrai (atnaujinimas)	skaičius	3
	Bendros mokslinių tyrimų darbo vietos	skaičius	600
	Pasirašytos tyrimų institucijų ir mokslo ir verslo įmonių bendradarbiavimo sutartys (per 6 mėnesius po projekto pabaigos)	skaičius	23
(6.1.1.)	Studijų infrastruktūros kūrimas		
Produkto	Studijų infrastruktūros projektai	skaičius	2
Rezultato	Sukurta arba atnaujinta mokomųjų laboratorijų	skaičius	41
	Sukurta arba atnaujinta vietų studentų bendrabučiuose	vietos	800
(4.3.1., 5.1.1., 5.2.1., 5.3.1.)	Žinių technologijų sklaidos terpės gerinimas		
Produkto	MTEP ir inovacijų aplinkos infrastruktūros gerinimo projektai	skaičius	4
	Investicijoms parengto Slėnio teritorijos plotas	hektarai	14
	Organizuoti tarptautiniai renginiai ir mugės	skaičius	3
Rezultato	Pritraukta privačių investicijų į mokslinių tyrimų ir technologijų perdavimo infrastruktūrą	mln. litų	100

⁶¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-24 nutarimas Nr. 1263 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santara“ plėtros programos patvirtinimo“.

Rodiklio tipas (projekto numeris)	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
	Sukurta ar išplėta mokslo technologijų parkų ir verslo inkubatorių	skaičius	2
	Finansiškai paremtuose technologijų parko infrastruktūros objektuose per 3 metus po projekto įgyvendinimo įkurdinta smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų	skaičius	25

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Santara“ plėtros programos duomenis

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santaka“ plėtros programos priemonės atitinkančių veiklų stebėsenos rodikliai⁶²

Rodiklio tipas	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (Programos dalis)
Priemonės rodiklis	1. MTEP infrastruktūros plėtra		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektų	skaičius	12
Rezultato	įsteigta ir veikia mokslinių tyrimų centrų	skaičius	3
	sukurtų bendro naudojimo (atviros prieigos) mokslinių laboratorijų bendras plotas	kv. metrai	10000
	įsteigta (įranga aprūpinta) mokslinių laboratorijų	skaičius	10
	atnaujinta (įranga aprūpinta) mokslinių laboratorijų	skaičius	26
	bendrų mokslinių tyrimų darbo vietų	skaičius	120
	įgyvendinta MTEP projektų:		
	nacionalinių	skaičius	30
	tarptautinių	skaičius	20
	pagal ūkio subjektų užsakymus	skaičius	80
	pritraukta privačių investicijų	mln. litų	18
pasirašyta MTEP bendradarbiavimo sutarčių tarp mokslinių tyrimų institucijų ir įmonių (iki 2013 metų)	skaičius	40	
Projektas	2. Slėnio technologijų perdavimo ir plėtros sistemos infrastruktūra ir gebėjimų ugdymas		
Produkto	technologijų perdavimo, komunikavimo funkcijas atliekančių centrų infrastruktūros kūrimo projektų	skaičius	4
	MTEP ir inovacijų aplinkos gerinimo projektų	skaičius	3
	organizuota tarptautinių renginių ir mugių	skaičius	15
Rezultato	įsteigta naujų žinioms imlių įmonių (per 3 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	20
	smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų, įsteigtų mokslo ir technologijų parke ir verslo inkubatorijoje (per 3 metus po Programos įgyvendinimo)	skaičius	60
	kasmet įgyvendinta bendrų su mokslo ir tyrimų institucijomis projektų	skaičius	5
	įmonių, pasinaudojusių inovacijų paramos paslaugomis	skaičius	60
	pritraukta privačių investicijų	mln. litų	22

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio „Santaka“ plėtros programos duomenis

⁶² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-12 nutarimas Nr. 1170 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Santaka“ plėtros programos patvirtinimo“.

Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai pagrindiniai programos priemonės atitinkančių projektų stebėsenos rodikliai⁶³

Rodiklio tipas (projekto Nr.)	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (programos dalis)
(1.1.1)	Mokslinių laboratorijų pastato statyba		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Jūrinio slėnio infrastruktūrai paruoštas teritorijos plotas, kuriame įrengti inžineriniai tinklai ir susisiekimo komunikacijos	hektarai	10
	Sukurtų laboratorijų bendras plotas	kv. metrai	5000
(1.3.1)	Mokslinių tyrimų laivo įsigijimas		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	1
Rezultato	Pasirašytos tyrimų institucijų ir mokslo ir verslo įmonių bendradarbiavimo sutartys (per 6 mėnesius po projekto pabaigos)	skaičius	5
(1.1.2–1.1.7)	Laboratorijų įrangos įsigijimas ir Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pastato Kopgalyje, kuriame yra Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyrius, rekonstravimas		
Produkto	MTEP bazės plėtros projektai	skaičius	6
	Įranga aprūpinta mokslinių laboratorijų	skaičius	6
Rezultato	Rekonstruoto Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pastato Kopgalyje, kuriame yra Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyrius, ploto padidėjimas	kv. metrai	200
	Sukurta ir veikia mokslinių tyrimų centrų (atnaujinimas)	skaičius	1
	Bendros mokslinių tyrimų darbo vietos	skaičius	60
	Įgyvendinta MTEP projektų:	skaičius	58
	nacionalinių	skaičius	30
	tarptautinių	skaičius	20
	pagal ūkio subjektų užsakymus	skaičius	8
	Pasirašytos tyrimų institucijų ir mokslo ir verslo įmonių bendradarbiavimo sutartys (per 6 mėnesius po projekto pabaigos)	skaičius	8
(2.3.1)	Jūrinio profilio studijų programų rengimas ir atnaujinimas		
Produkto	Parengtos naujos doktorantūros studijų programos	skaičius	2
	Atnaujintos magistrantūros studijų programos	skaičius	4
	Studentai, kurie mokėsi pagal formaliojo švietimo programas	skaičius	70
Rezultato	Studentai, gavę valstybės pripažįstamą kvalifikaciją	procentai	85
(2.4.1)	Studijų personalo kvalifikacijos tobulinimas		
Produkto	Parengtos kvalifikacijos tobulinimo programos	skaičius	12
	Dėstytojai (aukštojo mokslo studijos), kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	260
	Dėstytojų stažuotės	skaičius	55
Rezultato	Dėstytojai (aukštojo mokslo studijos), gavę neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90
(2.2.1)	Studijų infrastruktūros kūrimas ir atnaujinimas		
Produkto	Studijų infrastruktūros projektai	skaičius	3
Rezultato	Sukurta arba atnaujinta mokomųjų laboratorijų	skaičius	3
	Sukurta studentų bendrabutis	vietos	600
3.1	Klaipėdos mokslo ir technologijų parko infrastruktūros priemonė		
Produkto	Klaipėdos mokslo ir technologijų parko infrastruktūros plėtros projektai	skaičius	1

⁶³ Ten pat.

Rodiklio tipas (projekto Nr.)	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Skaičiais išreikšti 2015 metų uždaviniai (programos dalis)
Rezultato	Sukurto technologijų verslo įmonių inkubatoriaus bendras plotas	kv. metrai	2000
(4.2.1)	MTEP darbuotojų mobilumo skatinimas		
Produkto	Finansuota subsidijų mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslo tiriamajai veiklai	skaičius	10
	Pagal darbo sutartis viešajame sektoriuje įdarbinti mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus)	skaičius	20
	Finansuota subsidijų studentų mokslo tiriamajai veiklai	skaičius	20
Rezultato	Įgyvendinta MTEP projektų	skaičius	10
	Paskelbta mokslinių straipsnių	skaičius	20
	Atlikta studentų stažučių ir praktikų	skaičius	20
	Pagal darbo sutartis įdarbinti mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus), kurie ir toliau ten dirba po 6 mėnesių nuo projekto pabaigos	procentai	80
(3.2.1)	Žinių technologijų sklaidos terpės gerinimas		
Produkto	MTEP ir inovacijų aplinkos (technologijų perdavimo funkcijas atliekančių centrų) infrastruktūros gerinimo projektai	skaičius	1
	Sukurta interneto svetainių	skaičius	1
	Organizuota tarptautinių renginių ir mugių	skaičius	2
Rezultato	Sukurta ir veikia technologijų perdavimo funkcijas atliekančių centrų	skaičius	1
	Sukurta mokslo ir verslo įmonių	skaičius	2
	Pritraukta privačių investicijų į MTEP projektų vykdymą	mln. litų	5
(4.3.1)	Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos tobulinimas		
Produkto	Parengta kvalifikacijos tobulinimo programų	skaičius	2
	Mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus), kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	100
	Studentai, kurie mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas	skaičius	200
Rezultato	Mokslininkai ir kiti tyrėjai (išskyrus studentus), kurie gavo neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90
	Studentai, kurie gavo neformaliojo švietimo programos baigimo pažymėjimus	procentai	90

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Slėnio Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai plėtros programos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Valstybės investicijos į mokslinius
tyrimus ir eksperimentinę plėtrą
siekiant inovacijų augimo“
7 priedas



PARAMA PAGAL PRIEMONĘ „INTELEKTAS LT“

Telefoninė Lietuvos įmonių apklausa
2016 m. gruodžio 9–16 d., N = 103

Tyrimas atliktas
Lietuvos Respublikos
valstybės kontrolės
užsakymu

Vilnius, 2016

1. Tyrimo metodika

- ◆ **Tyrimo laikas:** 2016 m. gruodžio 9 – 16 d.
- ◆ **Respondentų skaičius:** N = 103
- ◆ **Tyrimo objektas:** įmonės, teikusios paraišką priemonei Intelektas LT ir gavusios (50%) ar negavusios (50%) jos
- ◆ **Apklauso būdas:** interviu telefonu
- ◆ **Atrankos metodas:** pagal užsakovo pateiktą sąrašą
- ◆ **Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:**

	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50
N									
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0

2. Tyrimo rezultatai

2.1. Ar Jūs teikėte paraišką Ūkio ministerijos priemonei Intelektas LT ir paramą gavote?

	N	%
Teikėme ir gavome	53	51,5%
Teikėme ir negavome	50	48,5%
Iš viso	103	100,0%

2.2. Jeigu nebūtumėte gavę paramos, ar vis tiek būtumėte įgyvendinę projektą?

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Taip	26	49,1%
Ne	10	18,9%
<i>Sunku pasakyti</i>	17	32,1%
Iš viso	53	100,0%

2.3. Iš kokių lėšų būtumėte įgyvendinę projektą?

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Iš savo	37	69,8%
Iš pasiskolintų (banko ir pan.)	7	13,2%
Neatsakė	12	22,6%
Iš viso	53	105,7%

2.4. Dalyvavimas priemonėje Intelektas LT turėjo šiuos poveikius Jūsų įmonei:

2.4.1 Padidėjo įmonės pajamos

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Taip	39	73,6%
Ne	14	26,4%
Iš viso	53	100,0%

2.4.2 Įmonėje buvo sukurtos darbo vietos

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Taip	45	84,9%
Ne	8	15,1%
Iš viso	53	100,0%

2.4.3 Buvo užmegzti glaudesni arba nauji ryšiai su mokslo ir studijų institucijomis

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Taip	42	79,2%
Ne	11	20,8%
Iš viso	53	100,0%

2.4.4 Turėjo įtakos įžengimui į tarptautines rinkas

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Taip	29	54,7%
Ne	24	45,3%
Iš viso	53	100,0%

2.5. Kokios priemonės, Jūsų nuomone, yra veiksmingiausios skatinant verslą diegti inovacijas ir didinti konkurencingumą?

Atsakinėję gavę paramą respondentai (N=53).

	N	%
Priemonės, finansuojamos iš ES fondų	46	86,8%
Mokesčių lengvatos	28	52,8%
Rizikos kapitalo fondai	5	9,4%
Iš viso	53	149,1%

2.6. Ar Jūsų įmonė negavusi priemonės Intelektas LT paramos vis tiek vykde pagal paraišką suplanuotas veiklas?

Atsakinėję negavę paramos respondentai (N=50).

	N	%
Taip	29	58,0%
Ne	21	42,0%
Iš viso	50	100,0%

2.7. Jei taip, kokia apimtimi?

Atsakinėję negavę paramos, bet vis tiek vykde suplanuotas veiklas respondentai (N=29).

	N	%
100 proc.	5	17,2%
50 proc.	14	48,3%
Kita*	10	34,5%
Iš viso	29	100,0%

*Kita: 40 proc. (6,9%); 30 proc. (17,2%); mažiau nei 30 proc. (10,4%).

2.8. Iš kokių lėšų?

Atsakinėję negavę paramos, bet vis tiek vykde suplanuotas veiklas respondentai (N=29).

	N	%
Iš savo	29	100,0%
Iš viso	29	100,0%

2.9. Ar po aplikavimo priemonėje ėmėtės kitų MTEP veiklų?

Atsakinėję negavę paramos respondentai (N=50).

	N	%
Taip	23	46,0%
Ne	27	54,0%
Iš viso	50	100,0%

2.10. Jei taip, kokių veiklų?

Atsakinėję negavę paramos ir ėmęsi kitų MTEP veiklų respondentai (N=23).

	N	%
IT tyrimai, susiję su IT, programavimo veikla	4	17,4%
Naujų produktų įsisavinimas/ naujų gaminių leidimas	3	13,0%
Vizualinių duomenų analizė	1	4,3%
Sprendimų automatizavimas	1	4,3%
Įmonės užsienyje steigimas ir gamybos perkėlimas	1	4,3%
Mokslinė veikla	1	4,3%
Intelektuali transporto stebėjimo sistema	1	4,3%
Dirvožemio atstatymas	1	4,3%
Čekių gamyba	1	4,3%
Susiję su dūmtraukių bandymais (sistemų bandymai)	1	4,3%
Automobilių įrangos kūrimas ir gamyba	1	4,3%
Šildymo katilų laboratoriniai tyrimai	1	4,3%

Bendradarbiavimas su Kauno tekstilės institutu	1	4,3%
Kompiuterinės programos edukacija	1	4,3%
Medžiagų savybių tyrimas	1	4,3%
Gaminių testavimas	1	4,3%
Neatsakė	3	13,0%
Iš viso	23	104,3%

2.11. Jūsų nuomone, kokios priemonės yra veiksmingiausios skatinant verslą diegti inovacijas ir didinti konkurencingumą?

Atsakinėję negavę paramos respondentai (N=50).

	N	%
Priemonės, finansuojamos iš ES fondų	35	70,0%
Mokesčių lengvatos	24	48,0%
Rizikos kapitalo fondai	7	14,0%
Kita*	1	2,0%
Nežino/ neatsakė	1	2,0%
Iš viso	50	136,0%

*Kita: skaidrumas (2,0%).

3. Klausimų formuluotės

1. Ar Jūs teikėte paraišką Ūkio ministerijos priemonei Intelektas LT ir paramą gavote?

1. Teikėme ir gavome=> klausiti A bloką
2. Teikėme ir negavome=> pereiti prie B bloko

A. Klausimai gavusiems paramą

2. Jeigu nebūtumėte gavę paramos, ar vis tiek būtumėte įgyvendinę projektą? 1. Taip 2. Ne 3. Sunku pasakyti	2A. Iš kokių lėšų būtumėte įgyvendinę projektą? 1. Iš savo 2. Iš pasiskolintų (banko ir pan.) 3. Kita (nurodykite)_____
---	--

3. Dalyvavimas priemonėje Intelektas LT turėjo šiuos poveikius Jūsų įmonei:

		Taip	Ne
1.	Padidėjo įmonės pajamos	1	2
2.	Įmonėje buvo sukurtos darbo vietos	1	2
3.	Buvo užmegzti glaudesni arba nauji ryšiai su mokslo ir studijų institucijomis	1	2
4.	Turėjo įtakos įžengimui į tarptautines rinkas	1	2

4. Kokios priemonės, Jūsų nuomone, yra veiksmingiausios skatinant verslą diegti inovacijas ir didinti konkurencingumą?

1. Mokesčių lengvatos
2. Rizikos kapitalo fondai
3. Priemonės, finansuojamos iš ES fondų
4. Kita (nurodykite)_____

B. Klausimai negavusiems paramos:

<p>2. Ar Jūsų įmonė negavusi priemonės Intelektas LT paramos vis tiek vykdė pagal paraišką suplanuotas veiklas?</p> <p>1. Taip 2. Ne</p>	<p>2A. Jei taip, kokia apimtimi?</p> <p>1. 100 proc. 2. 50 proc. 3. Kita (nurodykite)</p> <p>_____</p>	<p>2B. Iš kokių lėšų?</p> <p>1. Iš savo 2. Iš pasiskolintų (banko ir pan.) 3. Kita (nurodykite) _____</p> <p>_____</p>
---	---	---

<p>3. Ar po aplikavimo priemonėje ėmėtės kitų MTEP veiklų?</p> <p>1. Taip=> klausti 3A.kl. 2. Ne=>pereiti prie 4.kl.</p>	<p>3A. Jei taip, kokių veiklų? (nurodykite)</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>4. Jūsų nuomone, kokios priemonės yra veiksmingiausios skatinant verslą diegti inovacijas ir didinti konkurencingumą?</p> <p>1. Mokesčių lengvatos 2. Rizikos kapitalo fondai 3. Priemonės, finansuojamos iš ES fondų 4. Kita (nurodykite) _____</p>
---	--	--